

AIM - Toelichtingen bij de milieuregels uit het Activiteitenbesluit

Toelichtingen

U hebt op 2-7-2013 de vragenboom van de Activiteitenbesluit Internet Module (<http://aim.vrom.nl>) doorlopen. Daarbij heeft u een aantal activiteiten geselecteerd waarvoor het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Activiteitenregeling milieuregels bevat. Dit document bevat de toelichtingen bij deze milieuregels die gelden voor uw bedrijf.

Milieuregels

De milieuregels kunt u vinden in een apart bestand.

Inhoud

Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening	1
Opslaan van gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen of bodembedreigende stoffen in verpakking	4
Lassen van metalen	12
Onderhouden of repareren van motoren, motorvoertuigen, spoorvoertuigen of andere gemotoriseerde apparaten of proefdraaien van verbrandingsmotoren	15
In werking hebben van een acculader	18
Algemene milieuregels voor emissies naar de lucht	19
Algemene milieuregels voor bodembedreigende activiteiten	26
Algemene milieuregels voor lozen	32
Algemene milieuregels voor type A en type B inrichtingen	36
Algemene milieuregels - Afvalbeheer	38
Algemene milieuregels - Energiebesparing	41
Algemene milieuregels - Geluidhinder	43
Algemene milieuregels - Trillinghinder	49

Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Document	Toelichting "Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 3.1.3, artikel 3.3 § 6.7, artikel 6.18
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor het lozen van afvloeiend hemelwater dat *niet* afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening en *geen* drainagewater is afkomstig van de teelt van gewassen op een doorlatende ondergrond..

Onder "afvloeiend hemelwater" wordt zowel verstaan hemelwater dat over een verharding afstroomt, als hemelwater dat bij neerslag door de bodem sijpelt en via drainage wordt afgevoerd.

Een verplichte bodembeschermende voorziening is een bestaande of aan te leggen voorziening die aanwezig moet zijn vanwege het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten. De voorschriften zijn ook van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die niet verplicht zijn, maar vrijwillig zijn aangebracht.

Bij de opslag van goederen kan sprake zijn van lozing van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van bodembeschermende voorzieningen. Het hemelwater dat afkomstig is van het opslaan en overslaan van goederen valt onder paragraaf 3.3.6 "*Opslaan en overslaan van goederen*" van het Activiteitenbesluit.

Lozen hemelwater wel afkomstig van bodembeschermende voorzieningen

Eventuele eisen aan lozingen van afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen zijn vermeld bij de activiteiten waarbij "dergelijke voorzieningen verplicht zijn. De milieuhygiënische noodzaak voor deze bodembeschermende voorziening maakt dat ook afvloeiend hemelwater daarvan niet in alle gevallen zonder beperkingen kan worden geloosd. Overigens zal bij bodembeschermende voorzieningen niet altijd afvloeiend hemelwater vrijkomen, omdat veel activiteiten, waarvoor bodembeschermende voorzieningen zijn vereist, in pandig plaatsvinden.

Gemeentelijke verordening

Een gemeentelijke verordening zoals bedoeld in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer (Wm) biedt de mogelijkheid om gebiedsgerichte regels voor afvloeiend hemelwater te stellen. De verordeningsmogelijkheid van de gemeente geldt voor lozingen op of in de bodem en voor lozingen in een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater, zoals een openbaar vuilwaterriool of een openbaar hemelwaterstelsel. Regels kunnen met name relevant zijn daar waar het afvloeiend hemelwater via een openbaar hemelwaterstelsel op of in de bodem of in het oppervlaktewater wordt gebracht. Deze verordening biedt de gemeente ook de mogelijkheid om te bepalen dat bestaande lozingen van afvloeiend hemelwater op een vuilwaterriool binnen een in de verordening genoemde termijn moeten worden beëindigd.

Voorschriften	
Lozen vuilwaterriool	
Lozen verboden	
Lozen bodem, oppervlaktewater, hemelwaterriool	
Lozen toegestaan	
Voorwaarden gebruik gewasbeschermingsmiddelen	

Verbod lozen vuilwaterriool

Uitgangspunt voor het lozen van hemelwater is dat afvloeiend hemelwater lokaal in het milieu wordt gebracht door lozing in het oppervlaktewater of op of in de bodem, of op een hemelwaterriool. Lozing op het vuilwaterriool is in principe verboden.

Voor bestaande situaties, waarbij al werd geloosd op vuilwaterriool, voordat dit verbod van toepassing werd, geldt het verbod niet. Het bevoegd gezag kan via een maatwerkvoorschrift een termijn stellen aan het beëindigen van het lozen op het vuilwaterriool.

Lozing op het vuilwaterriool mag uitsluitend plaatsvinden, als er redelijkerwijs geen andere mogelijkheid tot lozen is. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij een bedrijf dat gevestigd is op een locatie met een dusdanig hoge grondwaterstand dat bodemlozingen niet in redelijkheid mogelijk zijn, geen oppervlaktewater in de buurt is en ook geen hemelwaterstelsel aanwezig is. Het toestaan van lozen op het vuilwaterriool is niet bedoeld voor die bedrijven die geen preventieve maatregelen (willen) treffen. Ook het voor de zekerheid lozen op het vuilwaterriool, voor het geval er bij de activiteit iets fout zou gaan, waardoor verontreiniging van het oppervlaktewater zou kunnen optreden, wordt bij de meeste activiteiten niet noodzakelijk en wenselijk geacht.

Lozing op een vuilwaterriool leidt tot transporteren van "schoon" water over grote afstanden, waarbij dit water door vermenging met ander afvalwater in het vuilwaterriool sterk verontreinigd raakt. Tijdens het transport kunnen overstorten plaatsvinden wanneer het stelsel de hoeveelheden niet kan verwerken. Daarnaast heeft het hemelwater ook negatieve effecten op het zuiveringsproces van het zuiveringstechnisch werk. In de praktijk is het hemelwater op het moment dat het vanuit het zuiveringstechnisch werk op het oppervlaktewater wordt geloosd veelal meer verontreinigd dan op het moment dat het in het riool kwam.

Lozing op bodem, oppervlaktewater, hemelwaterstelsel

Afvloeiend hemelwater mag in principe zonder beperkingen in het oppervlaktewater, op of in de bodem of op een hemelwaterstelsel (hemelwaterriool) worden geloosd. Hierbij is het uitgangspunt dat afvloeiend hemelwater schoon is, maar dat enige verontreiniging bijna onontkoombaar is. Door het treffen van preventieve maatregelen kan deze verontreiniging tot een minimum worden beperkt. Verontreiniging kan ontstaan omdat de oppervlakken waarover het hemelwater afvloeit niet volledig schoon zijn en omdat enige mate van uitloging kan plaatsvinden, afhankelijk van het materiaal waarmee het hemelwater in aanraking komt. De beheerder van het terrein/oppervlak waar het hemelwater is neergekomen, is verantwoordelijk voor het nemen van preventieve maatregelen en kan hierop worden aangesproken op grond van de zorgplicht. Allereerst kan in overleg met de exploitant van een bedrijf afspraken worden gemaakt over de noodzakelijke maatregelen, bijvoorbeeld enige mate van berging. Daarnaast kan het bevoegd gezag via maatwerkvoorschriften extra eisen stellen op grond van de zorgplicht.

Preventieve maatregelen

Preventieve maatregelen zijn bijvoorbeeld:

- het schoonhouden van het bedrijf;
- het zorgvuldig omgaan met milieugevaarlijke stoffen;
- het rekening houden met uitloging bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld;
- een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging wordt voorkomen.

Soms kan het gewenst zijn om, rekening houdend met de specifieke situatie, deze maatregelen te concretiseren, of zelfs - aanvullend op de preventieve maatregelen - enige mate van behandeling van het hemelwater te eisen via maatwerkvoorschriften. Ook kan het zijn dat eisen moeten worden gesteld aan de hoeveelheid of gericht op het voorkomen van bovenmatige verontreiniging van het hemelwater. Dat laatste kan aan de orde zijn als bij een bouwwerk gekozen is voor toepassing van grote oppervlakken uitlogende materialen. Ook kunnen voorschriften nodig zijn vanwege de capaciteit van het rioolstelsel.

Voorwaarden gebruik gewasbeschermingsmiddelen

Neerslag op verhardingen kan via oppervlakkige afspoeling of via een regenwaterafvoersysteem in het oppervlaktewater terecht komen. Het kan daarbij gaan om halfopen verhardingen, zoals tegels en klinkers, en gesloten verhardingen, zoals asfalt en beton. Als op verhardingen gebruik wordt gemaakt van gewasbeschermingsmiddelen, waaronder onkruidbestrijdingsmiddelen, gelden de volgende eisen:

- pleksgewijze behandeling door selectieve toepassingstechnieken; selectieve toepassingstechnieken zijn onder andere sensorgestuurde spuitsystemen, onkruidbestrijkers en spuitlansen;
- geen toepassing als binnen 24 uur aanzienlijke kans is op neerslag (meer dan 40%);
- geen toepassing in of nabij straatkolken of putten.

Opslaan van gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen of bodembedreigende stoffen in verpakking

Document	Toelichting "Opslaan van gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen of bodembedreigende stoffen in verpakking, niet zijnde vuurwerk, pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, andere ontplofbare stoffen, bepaalde organische peroxiden, asbest, gedemonteerde airbags, gordelspanners of vaste kunstmeststoffen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 4.1.1, artikel 4a en 4.1
	Activiteitenregeling	§ 4.1.1, artikel 4.1 t/m 4.10a § 6.1, artikel 6.6
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor het opslaan van gevaarlijke stoffen (inclusief gassen), CMR-stoffen en bodembedreigende stoffen in verpakking.

Deze toelichting omvat niet de voorschriften voor het opslaan van vuurwerk, pyrotechnische artikelen voor theatergebruik, andere ontplofbare stoffen, bepaalde organische peroxiden, asbest, gedemonteerde airbags, gordelspanners of vaste kunstmeststoffen. Voorschriften voor het opslaan van deze stoffen zijn opgenomen in andere toelichtingen.

CMR-stoffen

CMR-stoffen zijn stoffen die volgens Europese normen zijn geclassificeerd als carcinogeen, mutageen of reprotoxisch. Aangezien de ADR-indeling uitgaat van acute effecten - en niet van gezondheidseffecten op de langere termijn - kunnen deze stoffen in allerlei ADR-klassen voorkomen, of zelfs helemaal niet ADR-geclassificeerd zijn.

Omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning is nodig bij:

- De opslag van gevaarlijke stoffen anders dan in verpakking of in opslagtanks (bijvoorbeeld los gestort).
- Opslag van meer dan 10.000 kg per opslagvoorziening. Er geldt geen limiet voor het aantal opslagvoorzieningen dat in een bedrijf aanwezig mag zijn. Dit betekent dat bij één bedrijf meerdere opslagvoorzieningen, elk maximaal tot 10.000 kg, aanwezig kunnen zijn.
- Opslag in een laad- losgedeelte met in totaal meer dan 10.000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR stoffen. Dit betreft bedrijven voor op- en overslag van verpakte gevaarlijke stoffen, en tijdelijke opslag plaatsvindt in een laad- en losgedeelte. Daarbij geldt dat deze stoffen binnen 48 uur de inrichting moeten verlaten en daarnaast aan derden moeten zijn geadresseerd.
- Opslag in een opslagvoorziening voor tijdelijke opslag met in totaal meer dan 10.000 kg verpakte gevaarlijke stoffen of CMR stoffen. Dit betreft bedrijven voor op- en overslag van verpakte gevaarlijke stoffen, en opslag plaatsvindt in een opslagvoorziening speciaal bestemd voor tijdelijke opslag. Daarbij geldt dat deze stoffen langer dan 48 uur in de inrichting moeten verblijven en daarnaast aan derden moeten zijn geadresseerd.
- Opslag stoffen in bepaalde gevarenklassen, zoals bepaalde voor zelfontleding vatbare brandbare stoffen (klasse 4.1 verpakkingsgroep I), organische peroxiden (klasse 5.2) en zeer giftige stoffen (klasse 6.1).

Voorschriften	
Veiligheid	
Minimumafstand	
Verbod flessen met autogas	
Deugdelijke verpakking	
Opslag conform PGS 15	
Tijdelijke opslag	
Brandveilige opslag in verkoopruimte	
Leidingen	
Bescherming oppervlaktewater	
Verbod opslag boven oppervlaktewater	
Opvangvoorziening	
Bodem	
Bodembeschermende voorziening	

Minimumafstand

Bij een opslag van meer dan 2.500 kg gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen moet de afstand tussen de opslagvoorziening en dichtstbijzijnde woning van derden ten minste 20 meter zijn. Een afstand van 8 meter is voldoende als de opslagvoorziening is uitgevoerd als brandcompartiment of als een brandwerende voorziening van voldoende omvang aanwezig is. Deze eis geldt niet voor de opslag van bodembedreigende stoffen en ook niet als geen brandbare gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

Bij een opslag van meer dan 1.000 liter brandbare gassen in gasflessen in de buitenlucht moet de afstand tussen de opslagvoorziening en dichtstbijzijnde woning van derden ten minste 15 meter zijn. Een afstand van 7,5 meter is voldoende als de opslagvoorziening is uitgevoerd als brandcompartiment of als een brandwerende voorziening van voldoende omvang aanwezig is. De 1.000 liter wordt bepaald aan de hand van de totale waterinhoud van de gasflessen.

Als sprake is van twee opslagvoorzieningen van elk 500 liter brandbare gassen in gasflessen hoeft niet te worden voldaan aan deze afstand. Op grond van PGS 15 gelden ook interne afstanden. Ook als geen brandbare gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in de opslagvoorziening zijn deze afstanden niet van toepassing.

Brandwerende voorziening

Een brandwerende voorziening van voldoende omvang is in ieder geval een wand met een brandwerendheid van ten minste 60 minuten met een hoogte van twee meter aan weerszijden van de opslagvoorziening en een lengte van ten minste twee meter, horizontaal gemeten vanaf de opslagvoorziening.

Verbod flessen met autogas

De aanwezigheid en het gebruik van gasflessen die gevuld zijn met autogas is verboden, met uitzondering van voor interne transportmiddelen aanwezige wisselreservoirs (vorkheftrucks e.d.). Het verbod geldt niet voor gedemonteerde LPG-tanks.

Verbod opslag boven oppervlaktewater

Opslag van gevaarlijke of bodembedreigende stoffen in verpakking en van lege ongereinigde verpakkingen boven een oppervlaktewater is verboden. Hiervan is uitgezonderd: opslag benedendeks op een binnenschip en het opslaan van gasflessen.

Gevaarlijke of bodembedreigende stoffen mogen bovendeks alleen aanwezig zijn voor overslag of laden en lossen of het aan dek klaarzetten van verpakkingen voor klanten, zolang die verpakkingen dermate kort aan dek aanwezig zijn dat er geen sprake is van opslag. Dergelijke bestellingen worden enkele uren van te voren klaargezet.

Opvangvoorziening

Opslag boven oppervlaktewater moet plaatsvinden boven een voorziening die zich rondom of onder de opslag bevindt en normaal gesproken gemorste en wegspattende vloeistoffen opvangt. Voor lege en ongereinigde verpakkingen die bovendeks aanwezig zijn, geldt daarnaast dat deze verpakkingen aan de buitenkant schoon moeten zijn en dat in de opvangvoorziening geen hemelwater kan komen. In geval van niet aangebroken verpakkingen bovendeks moet ervoor worden gezorgd dat bij een incident geen stoffen in het oppervlaktewater kunnen terecht komen. Dit betekent in ieder geval dat er een doelmatige fysieke voorziening is, die vrijgekomen stoffen tegenhoudt zolang als nodig is om de stoffen op te ruimen voordat deze in het oppervlaktewater terecht kunnen komen.

Deugdelijke verpakking

Een verpakking moet zijn bestand tegen normale behandeling zijn en er moeten geen stoffen uitlekken.

Opslagvoorziening PGS 15

Opslag van gevaarlijke stoffen en CMR stoffen moet plaatsvinden in een opslagvoorziening die voldoet aan de eisen die zijn opgenomen in de richtlijn PGS 15 "Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen; Richtlijn voor brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid". PGS 15 is te vinden op www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl. Meer informatie over de eisen uit PGS 15 en uitleg over de diverse soorten opslagvoorzieningen staat in de Handleiding PGS 15 op www.infomil.nl.

In onderstaande tabel is voor de verschillende stoffen vermeld aan welke voorschriften uit PGS 15 de opslagvoorziening moet voldoen.

	Eisen PGS 15
Gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen	paragraaf 3.1 paragraaf 3.2 met uitzondering van 3.2.1.6 paragraaf 3.4, 3.8 tot en met 3.20 voorschrift 3.21.1 paragraaf 3.23
Spuitbussen, gaspatronen, aanstekers Klasse 2 ADR	paragraaf 3.1 met uitzondering van 3.1.4 en 3.1.5 paragraaf 3.2 met uitzondering van voorschrift 3.2.1.6 paragraaf 3.4, 3.7, 3.11 t/m 3.20 met uitzondering van 3.14 voorschrift 3.21.1 paragraaf 3.23 paragraaf 7.1, 7.3 t/m 7.6
Stoffen klasse 4 ADR	paragraaf 8.51 en 8.5.2 of brandveiligheidsopslagkast conform 3.10 en hoofdstuk 3

	Eisen PGS 15
Gasflessen	paragraaf 3.1 met uitzondering van 3.1.4 en 3.1.5 brandveiligheidsopslagkast conform 3.10 en hoofdstuk 3 paragraaf 3.2 met uitzondering van voorschrift 3.2.1.6 paragraaf 3.4, 3.7, 3.11 t/m 3.20 met uitzondering van 3.14 voorschrift 3.21.1 paragraaf 3.23 voorschriften 6.2.1 t/m 6.2.16
Gasflessen kooldioxide met doelmatige drukontlastvoorziening en flessen blusgas	voorschriften 6.2.3, 6.2.9 en 6.2.13 opslagplaats duidelijk gemarkeerd niet toegankelijk voor onbevoegden
Accu's	vloeistofdichte vloer of verharding maximaal 20 m ² , of lekbak, voldoende sterk met opvangcapaciteit gelijk totale inhoud accu's

Het bevoegd gezag kan via maatwerkvoorschriften minder strenge eisen stellen aan de bouwkundige voorzieningen voor een opslagvoorziening die op 1 januari 2008 al aanwezig was en waarvoor een vergunning van kracht was of voorschriften golden op basis van een amvb.

Spuitbussen, gaspatronen, aanstekers

Bedoeld zijn spuitbussen (UN 1950), gaspatronen of aanstekers met brandbaar gas of navulpatronen voor aanstekers met brandbaar gas (UN 1057) behorende tot de klasse 2 van het ADR. Hieronder worden niet die verpakte gevaarlijke stoffen verstaan waarvoor vrijstellingen gelden op basis van het ADR, zoals spuitbussen met slagroom.

Gasflessen kooldioxide

Gasflessen met kooldioxide met een doelmatige drukontlastvoorziening zijn volgens de drukontwerpeisen voorzien van een breekplaat die bezwijkt bij een druk van 250 bar, terwijl de fles zelf ten minste een druk van 600 bar kan weerstaan. Dit betekent dat de fles bij drukopbouw, bijvoorbeeld door overvullen, boven de 250 bar niet zal barsten, maar door het breken van de breekplaat zal afblazen. Om die reden gelden slechts een beperkt aantal eisen van PGS15. Flessen met blusgas zijn in de PGS 15 al uitgezonderd van een aantal voorschriften. Deze uitzondering is hier overgenomen. Voor dit soort gasflessen gelden onverminderd de eisen voor het dragen van een ADR-etiket en de (her)keuringsvereisten.

Afwijken eisen PGS 15

Het bevoegd gezag kan afwijken van PGS 15 met maatwerkvoorschriften toestaan. Dit betreft uitsluitend afwijkingen van de voorschriften 3.1.3, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.6, 3.2.1.5a en 3.18 van PGS 15. Andere voorschriften van PGS 15 kunnen niet met maatwerk worden verfijnd, ook niet op grond van het gelijkwaardigheidsbeginsel van artikel 1.8 van de PGS 15.

Voorbeelden zijn: het gezamenlijk opslaan van andere goederen met gevaarlijke stoffen (3.1.1), ondergrenzen per inrichting of per bedrijfsonderdeel (3.1.2), het begrip werkvoorraad (3.1.3), de aftap- en ompakwerkzaamheden in een opslagvoorziening (3.1.4), het voorzieningenniveau in een overslag- of laad- en losgedeelte (3.1.6), brandwerende voorzieningen, branddetectie en aanwezigheid van deskundig personeel (3.2.1.5a) en journaal en registratie (3.18).

De hiervoor beschreven mogelijkheid tot maatwerk is vooral bedoeld voor grote en complexe bedrijven waar men gewend is om te werken met interne werkprocedures voor arbeids- en milieuveiligheid. Bij de beoordeling van de maatwerkvoorschriften spelen ook de staat van onderhoud van het gebouw, de brandcompartimenten, de losse brandveiligheidskasten, maar ook de installaties en organisatie van het bedrijf een rol. Voor de toetsing en borging van de maatwerkvoorschriften kan bijvoorbeeld worden aangesloten bij de ontwikkelingen van de Integrale Borging Brandveiligheid (IBB).

Niet van toepassing

De PGS 15 is niet van toepassing op:

- verpakte gevaarlijke stoffen van de klasse 1 en 7;
- verpakte gevaarlijke stoffen van de klasse 9 met uitzondering van de stoffen met classificatiecode M6 en M7, die gevaarlijk zijn voor het aquatisch milieu;
- specifieke stoffen van klasse 3, zoals alcoholhoudende dranken en dieselolie;
- werkvoorraad;
- in een verkoopruimte aanwezige opslag;
- opslag in vervoerseenheden zoals opleggers en tankauto's;
- opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking die staan aangesloten op leidingen;
- tijdelijke opslag;
- opslag in relatief geringe hoeveelheden.

De definitie van werkvoorraad is opgenomen in PGS 15. Onder werkvoorraad kan onder meer worden verstaan: koelvloeistof in kleine hoeveelheden in kan of wandbar, remvloeistof in kleine verpakkingen zoals blikken en smeerolie in blikken of oliebar. Er is geen duidelijke grens bij welke hoeveelheid sprake is van een werkvoorraad. Dit is ter beoordeling van het bevoegd gezag.

De PGS 15 is niet van toepassing op verpakkingen die via leidingen zijn aangesloten op een installatie, zoals een aangesloten IBC of gasfles. Omdat een verpakking die is aangesloten op een installatie niet aan de PGS 15 hoeft te voldoen, en dus niet in een opslagvoorziening hoeft te worden geplaatst, zijn ook de afstandseisen hierop niet van toepassing. Voor gasflessen die via een leiding zijn aangesloten zijn geen voorschriften opgenomen. Het bevoegd gezag kan met maatwerkvoorschriften eisen stellen.

Voor aangesloten of in gebruik zijnde gasflessen die niet in een opslagvoorziening zijn geplaatst, zoals gasflessen op een laswagen of gasflessen met blusgas, moeten wel voldoen aan de voorschriften 6.2.3, 6.2.9 en 6.2.13 van PGS 15. Hiermee wordt gewaarborgd dat alle in het bedrijf aanwezige gasflessen zijn voorzien van een ADR-etiket. Bovendien moeten de gasflessen zijn gekeurd en moeten beschadigde gasflessen worden verwijderd.

Stoffen met UN-nummer 3256 zijn volgens ADR als volgt gedefinieerd: 'verwarmde vloeistof n.e.g., met een vlampunt hoger dan 61 graden Celcius, bij een temperatuur gelijk aan of hoger dan haar vlampunt (verwarmde brandbare vloeistof)'. Deze stoffen worden in de PGS niet beschouwd als een brandbare vloeistof van ADR-klasse 3 en vallen er daarom niet onder (zie voorschrift 1.5 van de PGS 15).

Met 'niet giftige en niet bijtende viskeuze oplossingen en homogene mengsels met een vlampunt van 23°C en hoger' zijn viskeuze stoffen bedoeld zoals verven, lakken, vernissen, lijmen, diepdruckinten. Deze vloeien bij lekkage op grond vanwege hun viscositeit langzaam uit. Met homogene mengsels worden mengsels bedoeld die goed gemengd zijn. Of een bepaalde stof onder deze "viscositeitsregel" valt zou de producent moeten kunnen aangeven op grond van het productinformatieblad.

Ondergrenzen

Hoeveelheden kleiner dan de in tabel 4.6 van de Activiteitenregeling vermelde ondergrenzen hoeven niet te voldoen aan de eisen voor opslag. De ondergrens voor de in totaal aanwezige verpakte gevaarlijke stoffen bedraagt 50 kg of liter en voor klasse 8 en 9 is de ondergrens 250 kg of liter. Afhankelijk van het karakter en de grootte van het bedrijf moet worden bepaald of genoemde ondergrenzen per bedrijf, per gebouw, per afdeling of anderszins gelden. Als een bedrijf naast de noodzakelijke werkvoorraden op meerdere locaties in het bedrijf hoeveelheden gevaarlijke stoffen beneden de ondergrenzen opslaat, zal de functionaliteit hiervan moeten worden aangetoond. Hierbij geldt dat wanneer sprake is van verschillende verpakte gevaarlijke stoffen waarvoor verschillende ondergrenzen gelden, de ondergrens voor de totale hoeveelheid verpakte gevaarlijke stoffen naar rato moet worden berekend. Naar rato betekent dat de ondergrens voor een combinatie van stoffen op 100% moet worden gezet.

Voorbeeld 1.

0,5 liter CMR-stof (50% van de betreffende ondergrens) +
5 liter klasse 3, verpakkingsgroep II (20% van de betreffende ondergrens) +
50 liter klasse 8 (20% van de betreffende ondergrens)
= totaal van 90% waardoor de PGS 15 niet van toepassing is.

Voorbeeld 2.

Als 1 liter CMR-stof wordt opgeslagen (100% van de betreffende ondergrens), dan heeft dat tot gevolg dat door toevoeging van elke andere hoeveelheid van een andere stofklasse de totale ondergrens van 100% wordt overschreden en de PGS 15 van toepassing is.

Gelimiteerde hoeveelheden (Limited Quantities, LQ)

Dit zijn gevaarlijke goederen in kleine hoeveelheden in verpakkingen die overeenkomstig 3.4.3 t/m 3.4.6 van het ADR worden gebruikt. De verpakkingen behoeven volgens het ADR slechts te voldoen aan de algemene verpakkingsvoorschriften van 4.1.1.1, 4.1.1.2 en 4.1.1.4 t/m 4.1.1.8 van het ADR. Als het vervoer onder de gelimiteerde hoeveelheden valt dan zijn de voorschriften van alle hoofdstukken van het ADR niet van toepassing op het vervoer van die stof of dat voorwerp, tenzij in hoofdstuk 3.4 van het ADR anders is bepaald. De LQ stoffen blijven echter wel ADR geclassificeerd waardoor zij onder het regime van de opslag van gevaarlijke stoffen vallen. Daar waar in de regeling of de PGS 15 melding is gemaakt van uitzonderingen voor gelimiteerde hoeveelheden, geldt dat uitsluitend als de gelimiteerde hoeveelheden zich in de oorspronkelijke ADR-verpakking bevinden. Voor een aangebroken LQ-verpakking gelden de uitzonderingen niet meer.

Gevaarlijke afvalstoffen

Gevaarlijke afvalstoffen zijn als zodanig gekwalificeerd in de Europese afvalstoffenlijst (Eural). Deze komen echter niet altijd overeen met 'gevaarlijk' overeenkomstig ADR-kwalificatie. Aan deze wetgeving ligt namelijk een andere systematiek en doelstelling ten grondslag. Uitsluitend verpakte gevaarlijke afvalstoffen die onder de bepalingen van het ADR vallen, moeten in een PGS 15 voorziening worden opgeslagen. De algemene regel voor classificatie van afvalstoffen uit het ADR is: bij een mengsel van verpakte gevaarlijke stoffen met niet-gevaarlijke stoffen is de meest gevaarlijke component bepalend voor de classificering en krijgt het hele afvalstoffenmengsel deze classificatie. Voor de exacte manier van classificatie van afvalstoffen wordt verwezen naar § 2.1.3 van het ADR. Vaak zal een gevaarlijke afvalstof conform Eural ook onder de bepalingen vallen van het ADR.

Tijdelijke opslag

Er is sprake van tijdelijke opslag als de verpakte gevaarlijke stoffen tijdelijk worden opgeslagen en aan derden zijn geadresseerd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen opslag van stoffen die langer of korter dan 48 uur binnen de inrichting verblijven.

Voor opslagsituaties korter dan 48 uur geldt voorschrift 3.1.6 van de PGS 15. Deze opslagsituaties hebben zowel betrekking op locaties voor goederen die meteen worden doorgevoerd naar andere bedrijven als op locaties waar goederen worden gereedgemaakt voor afvoer of waar goederen worden geplaatst voordat opslag in de opslagvoorziening plaatsvindt. Voor situaties langer dan 48 uur zijn de eisen opgenomen in de Activiteitenregeling. Daarnaast is een aantal verpakte gevaarlijke stoffen genoemd die niet op een tijdelijke opslagplaats aanwezig mogen zijn. Hiervoor is aangesloten bij voorschrift 3.1.6 van de PGS 15.

Het is van belang dat hulpdiensten bij de bestrijding van incidenten of calamiteiten beschikken over de relevante gegevens van de in een inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen. Ook de tijdelijke opslag van verpakte gevaarlijke stoffen moet worden geregistreerd. De registratie moet voldoen aan voorschrift 3.18.1 van PGS 15.

Opslag in verkoopruimten brandveilig

Voor de opslag in verkoopruimten van gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen in verpakking, voor zover dit stoffen betreft die daadwerkelijk voor de verkoop zijn bestemd, gelden specifieke eisen. Deze eisen zijn niet van toepassing op de opslag in verkoopruimten van producten bestemd voor de persoonlijke verzorging, zoals scheerschuim, deodorant en haarlak.

Een opslag in een verkoopruimte moet brandveilig zijn. Een opslag is in ieder geval brandveilig als de maximale hoeveelheden uit tabel 4.8 van de Activiteitenregeling niet worden overschreden of als een opslagvoorziening conform PGGS 15 aanwezig is. Het bevoegd gezag kan op verzoek op basis van een Programma van eisen een ander wijze van opslag met maatwerkvoorschriften toestaan.

De hoeveelheden in tabel 4.8 zijn onder andere afhankelijk of de opslag in gelegen onder een ruimte met een gevoelige functie. Met ruimten met een gevoelige functie wordt bedoeld een ruimte van derden met een woon-, bijeenkomst-, cel-, gezondheidszorg- en/of logiesfunctie.

De toegestane hoeveelheden voor brandbare stoffen ADR klasse 3 (ontvlambare vloeistoffen, zoals terpentijn, brandspiritus of wasbenzine) vermeld in tabel 4.8 zijn afhankelijk of de stoffen wel of niet in een lekbak worden opgeslagen. Met lekbak mag de hoeveelheid groter zijn. Bij afwezigheid van lekbakken zullen in geval van brand de opgeslagen brandbare vloeistoffen een plasbrand veroorzaken, die zich over het gehele winkeloppervlak kan verspreiden. Dit risico wordt beperkt door opslag in een lekbak. De lekbak met de totale inhoud van de opgeslagen stoffen kunnen opvangen, onbrandbaar zijn en bestand zijn tegen de opgeslagen stoffen. Spuitbussen hoeven niet boven lekbakken te worden opgeslagen. De in spuitbussen aanwezige brandbare stoffen zijn over het algemeen gassen onder druk, waarvan het niet erg waarschijnlijk is dat die in geval van een incident of brand in de lekbak zullen worden opgevangen. Het heeft de voorkeur om de opvangvoorziening tevens vlamdovend uit te voeren. Hierbij worden de zuurstoftoevoer en het verdampend oppervlak beperkt, waardoor uiteindelijk de verbranding wordt beëindigd.

Voor verkoopruimten die onder een ruimte met een gevoelige functie zijn gelegen, zijn de maximaal toegestane hoeveelheden van stoffen ingedeeld in categorie II van tabel 4.8 afhankelijk van het feit of de verkoopruimte als brandcompartiment is uitgevoerd. Is dit het geval en is de weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag (wbdbo) tussen de verkoopruimte en de ruimte met gevoelige functie 60 minuten of meer, dan mag een dubbele hoeveelheid van ADR klasse 2 en 3 worden opgeslagen. Opslag in een verkoopruimte met een weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag van minder dan 60 minuten is uitsluitend toegestaan als er sprake is van individuele consumentenverpakkingseenheden (zoals jerrycans of blikken) met een inhoud van ten hoogste 5 liter.

Categorieën

De in tabel 4.8 van de Activiteitenregeling opgenomen verpakte gevaarlijke stoffen zijn onderverdeeld in drie categorieën, waarvoor voor elk maximale hoeveelheden zijn aangegeven. Deze categorieën betreffen de volgende stoffen en verpakkingen:

Cat	Soort verpakte gevaarlijke stoffen	Omschrijving en voorbeelden
I	gevaarlijke stoffen en CMR- stoffen in verpakking, met uitzondering van verfproducten in metalen verpakking (III)	Deze categorie betreft alle gevaarlijke stoffen en CMR-stoffen in verpakking, met uitzondering van verfproducten die vallen onder categorie III. De bij deze categorie aangegeven maximale hoeveelheden zijn inclusief de stoffen die vallen onder II.
II	verpakte gevaarlijke stoffen van ADR klasse 2 of 3, met uitzondering van verfproducten in metalen verpakking (III) en gebruiksklare ruitensproeiervloeistof met vlampunt hoger dan 40 °C	Hieronder vallen spuitbussen, brandbare vloeistoffen en oplosmiddelen, harsoplossingen, aardolieproducten. Voorbeelden zijn terpentijn, wasbenzine, thinner, aceton, stickerverwijderaars, verfverduuners en gereedschapsreinigers.

Cat	Soort verpakte gevaarlijke stoffen	Omschrijving en voorbeelden
III	verfproducten die als gevaarlijke stoffen zijn aangewezen (ADR klasse 3), in metalen verpakking	Dit zijn de reguliere verfblikken, met zowel verven die met een organisch oplosmiddel moeten worden verdund als verven die met water worden verdund. Ook de laatste categorie kan nog een aanzienlijk gehalte aan organische oplosmiddelen bevatten. Voor alle verkoopprijsruimten geldt een maximale hoeveelheid van 8.000 liter.

Tot welke categorie een stof behoort, wordt vastgesteld aan de hand van het veiligheidsinformatieblad (MSDS). Een aantal verfproducten, waaronder bijvoorbeeld latex muurverf, wordt niet aangemerkt als gevaarlijke stof en is over het algemeen in kunststof verpakt. Hiervoor gelden geen beperkingen aan de hoeveelheden die in een verkoopprijsruimte aanwezig mogen zijn.

Leidingen

Leidingen die zijn aangesloten op een verpakking met vloeibare gevaarlijke stoffen of bodembedreigende stoffen moeten bovengronds vast zijn aangelegd of in een speciaal daarvoor bestemde goot, vloeistofdicht, bestand tegen getransporteerde stoffen en periodiek worden gecontroleerd op vloeistofdichtheid. Bij aansluiting op een verpakking van meer dan 200 liter moet een afsluiter zijn geplaatst, waarbij duidelijk te zien is of deze open of gesloten is. Leidingen beneden het hoogste vloeistofniveau en waar door hevelwerking product kan uistromen, moeten zijn voorzien van een anti-hevel voorziening.

Afgetapte vloeistoffen

Een verpakking voor afgetapte vloeistoffen bij autodemontagebedrijven, met een inhoud van maximaal 270 liter, moeten zijn uitgevoerd, geïnstalleerd, gerepareerd en vervangen worden door een persoon met een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Onderhoud en beoordeling moeten plaatsvinden conform KC 111. Deze verpakkingen moeten voldoen aan diverse bepalingen uit PGS 30: Vloeibare aardolieproducten, Buitenopslag in kleine installaties (www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl). Bij de aanwezigheid van een lekdetectiesysteem moet dit jaarlijks worden gecontroleerd en bij niet functioneren binnen een maand hersteld.

Hoewel het hier gaat om stationaire opslag met aangesloten leidingen en appendages, maar de inhoud niet groter is dan 270 liter, is conform de definitie van een opslagtank, geen sprake van opslag in een stationaire opslagtank maar van opslag in verpakking. Onder vloeibare brandstoffen wordt hier verstaan de afgetapte brandstoffen uit autowrakken die door autodemontagebedrijven opnieuw worden ingezet als brandstof voor motorvoertuigen, voor eigen gebruik (zowel dieselolie als lichte olie (benzine) én de afgetapte brandstoffen die NIET voor hergebruik geschikt zijn (de "vuile" brandstoffen).

Voor de ruimte bij een autodemontagebedrijf waar de verpakkingen voor de opslag van afgetapte vloeibare brandstoffen, inclusief de daarbij behorende leidingen en appendages, zijn opgesteld gelden speciale eisen voor bijvoorbeeld brandwerendheid, leidingdoorvoeringen en de vloer. Deze eisen zijn afgeleid van het KIWA-rapport "RIE-beoordeling ontwerp kleine tankinstallatie op specifieke ADB (autodemontagebedrijf)-locaties, Risico inventarisatie en evaluatie" en een aantal relevante artikelen uit PGS 15.

Bodembeschermende voorzieningen

Het opslaan van verpakte bodembedreigende vloeistoffen in deugdelijke verpakking, bijvoorbeeld verpakking die voldoet aan de eisen van de ADR, kan plaatsvinden op een vloeistofkerende vloer of een andere bodembeschermende voorziening. Met adequate beheermaatregelen wordt daarmee een verwaarloosbaar bodemrisico bereikt.

Ook verpakkingen die niet aan de eisen van de ADR voldoen kunnen toch deugdelijk zijn. De eisen van de ADR zijn namelijk specifiek bedoeld voor transport. Voor het opslaan van een werkvoorraad aan gevaarlijke stoffen en bodembedreigende stoffen is aangesloten bij de PGS 15. Een werkvoorraad aan brandbare vloeistoffen van meer dan 50 liter moet vanuit veiligheidsoogpunt plaatsvinden boven een lekbak. Ook voorwerpen waaruit een bodembedreigende vloeistof kan lekken zoals poetsdoeken en oude oliefilters moeten worden opgeslagen in een deugdelijke verpakking of boven een lekbak.

Lassen van metalen

Document	Toelichting "Lassen van metalen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 4.5.2, artikel 4.38a t/m 4.43
	Activiteitenregeling	§ 4.5.2, artikel 4.55 en 4.56 § 6.1, artikel 6.7
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor het lassen van metalen. Lassen is een verbindingstechniek waarbij metaaldelen verbonden worden door gebruik te maken van warmte of druk. Bij lassen liggen de smeltpunten van de basismaterialen en de eventuele toevoegmaterialen dicht bij elkaar.

Indeling lasprocessen in klassen I t/m VII

De verschillende lasprocessen zijn opgedeeld in de klassen I tot en met VII, waarbij de lasprocessen van klasse I het minst milieubelastend zijn en de lasprocessen van klasse VII het meest milieubelastend. De klassenindeling is afhankelijk van het toegepaste lasproces, soort en hoeveelheid lastoevoegmateriaal, elektrode en het te lassen materiaal. Onder de verschillende klassen wordt verstaan:

Klasse	lasprocessen
I en II	TIG-lassen, plasmalassen, druklassen, autogeen lassen en onder poederlassen van alle materialen met uitzondering van geverfde materialen.
III	<ul style="list-style-type: none"> - lassen met beklede elektroden van alle materialen met uitzondering van roestvast staal, beryllium- en vanadiumlegeringen en met uitzondering van geverfde materialen; - lassen met MAG gevulde draad van alle materialen met uitzondering van roestvast staal en geverfde materialen; - lassen met MIG/MAG massieve draad van alle materialen met uitzondering van koper-, beryllium- en vanadiumlegeringen en met uitzondering van geverfde materialen.
IV	Het lassen van geverfde materialen (niet zijnde loodmenie) met één van de volgende technieken: <ul style="list-style-type: none"> - TIG-lassen, plasmalassen, druklassen, autogeen lassen, onder poeder lassen; - lassen met beklede elektroden, lassen met MAG gevulde draad en lassen met MIG/MAG massieve draad.
V, VI en VII	<ul style="list-style-type: none"> - lassen met beklede elektroden, van de materialen: roestvast staal, vanadiumlegeringen en berylliumlegeringen - lassen met MAG gevulde draad van de materialen: roestvast staal - lassen met gelegeerde elektrode of met gelegeerde gevulde draad - lassen met MIG gevulde draad of massieve draad van de materialen: koperlegeringen en beryllium- en vanadiumlegeringen, - lassen met gevulde draad van de materialen: ongelegeerd en gelegeerd staal; - lassen van de materialen: geverfd staal met loodmenie.

Voorschriften	
Emissies	
Bij laswerkzaamheden behorend tot de klassen III tot en met VII, is de emissieconcentratie van stofklasse S niet meer dan: <ul style="list-style-type: none"> - 5 mg/Nm³ als de massastroom gelijk is aan of groter is dan 200 g/u - 50 mg/Nm³ als de massastroom kleiner is dan 200 g/u 	
Bij het lassen van roestvast staal of berylliumlegeringen is de emissieconcentratie van: <ul style="list-style-type: none"> - chroom VI-verbindingen, berekend als chroom, niet meer dan 0,1 mg/Nm³ als de massastroom meer bedraagt dan 0,5 g/u - berylliumverbindingen, berekend als beryllium, niet meer dan 0,05 mg/Nm³ als de massastroom van berylliumverbindingen naar de lucht meer bedraagt dan 0,15 g/u 	
Bij het lassen van materialen die geleverd zijn met loodmenie is de emissieconcentratie van loodverbindingen, berekend als lood, niet hoger dan 0,5 mg/Nm ³ als de massastroom meer bedraagt dan 2,5 g/u	
Verbod lassen in de buitenlucht	
Doelmatige bronafzuiging	
Doelmatige verspreiding emissies	

Emissieconcentratie-eisen

Afhankelijk van het lasproces, soort en hoeveelheid lastoevoegmateriaal, elektrode en het te lassen materiaal zullen emissies ontstaan. Voor naar buiten afgevoerde lucht gelden emissieconcentratie-eisen voor:

- stof bij lasprocessen van klasse III t/m VII;
- chroomverbindingen bij lassen van roestvast staal of berylliumlegeringen;
- loodverbindingen bij lassen van materialen die zijn geleverd met loodmenie.

De eisen gelden niet als de afgezogen lucht wordt gerecirculeerd en teruggevoerd in de ruimte en geen emissie naar buiten plaatsvindt.

Klasse I en II

Voor de lasprocessen van de klasse I en II gelden geen emissie-eisen, omdat bij deze lasprocessen geen significante emissies naar de lucht zullen optreden.

Klasse III

De emissieconcentratie-eisen gelden pas bij een verbruik van meer dan 6.500 kg lastoevoegmateriaal en -elektroden. Deze ondergrens vormt de afbakening tussen kleinschalige en grootschalige toepassingen van laswerkzaamheden klasse III. Bij een gebruik van minder dan 6.500 kg lastoevoegmateriaal hoeven geen maatregelen te worden getroffen. Op verzoek van het bevoegd gezag moet het bedrijf het jaarverbruik aantonen.

Als meer dan 6.500 kg lastoevoegmateriaal en -elektroden wordt verbruikt en stof en lasrook worden afgevoerd door een filtrerende afscheider of een elektrostatisch filter, is het uitgangspunt dat wordt voldaan aan de emissieconcentratie-eisen. De filtrerende afscheider of een elektrostatisch filter moet in goede staat van onderhoud verkeren, periodiek worden gecontroleerd en zo vaak als nodig worden schoongemaakt en vervangen.

Klasse V, VI en VII

De emissieconcentratie-eisen gelden bij een verbruik van meer dan 200 kg lastoevoegmateriaal en -elektroden in de volgende gevallen:

- lassen van roestvaststaal met beklede elektrode;
- lassen van roestvaststaal met MAG gevulde draad;
- lassen van andere materialen met gelegeerde elektrode of gevulde draad;
- lassen van met loodmenie geverfd staal.

Op verzoek van het bevoegd gezag moet het bedrijf het jaarverbruik aantonen.

Als meer dan 200 kg lastoevoegmateriaal en -elektroden wordt verbruikt en de lasrook wordt afgevoerd door een filtrerende afscheider of een elektrostatisch filter, is het uitgangspunt dat wordt voldaan aan de emissieconcentratie-eisen. De filtrerende afscheider of een elektrostatisch filter moet in goede staat van onderhoud verkeren, periodiek worden gecontroleerd en zo vaak als nodig worden schoongemaakt en vervangen.

Verbod lassen in de buitenlucht

Om overlast van stofdeeltjes en lasrook naar de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen moeten laswerkzaamheden in pandig plaatsvinden. Alleen als het niet mogelijk is deze activiteiten in pandig uit te voeren vanwege de omvang van het te bewerken object is het verbod om buiten te lassen niet van toepassing. De emissieconcentratie-eisen gelden niet voor laswerkzaamheden in de buitenlucht.

Doelmatige bronafzuiging

Bronafzuiging is verplicht bij:

- klasse III bij verbruik van meer dan 6.500 kg lastoevoegmateriaal of -elektroden;
- klasse V, VI, VII bij verbruik van meer dan 200 kg lastoevoegmateriaal of -elektroden bij het lassen van:
 - roestvaststaal met beklede elektrode;
 - roestvaststaal met MAG gevulde draad;
 - andere materialen met gelegeerde elektrode of gevulde draad.
- klasse IV t/m VII overige lasprocessen.

Onder bronafzuiging wordt verstaan lokale of ruimteafzuiging bij laswerkzaamheden die in een speciaal daarvoor bestemde van onderdruk voorziene, afgesloten ruimte plaatsvinden. Het bij de bron afzuigen moet redelijkerwijs mogelijk zijn. Voorbeelden van situaties waarbij bronafzuiging niet altijd redelijk is:

- de werkstukken zijn zodanig groot dat de emissie niet, of zeer slecht met bronafzuiging bereikbaar is;
- de activiteiten hebben een niet-plaatsgebonden karakter, waarbij de (niet in de apparatuur geïntegreerde) bronafzuiging gemiddeld meer dan 10 keer per uur meeverplaatst moet worden;
- de activiteiten hebben een incidenteel en/of kleinschalig karakter.

Doelmatige verspreiding emissies

Voor het doelmatig verspreiden van emissies, wordt lasrook die vrijkomt bij het lassen van metalen en die naar de buitenlucht wordt afgevoerd, bovendaks en omhoog gericht afgevoerd als er binnen 50 meter gevoelige gebouwen, zoals woningen, zijn gelegen. Dit geldt niet als de gevoelige gebouwen op een gezonde industrieterrein of bedrijventerrein met minder dan 1 gevoelig gebouw per hectare zijn gelegen. Als sprake is van slechte verspreiding kan het bevoegd gezag kan met maatwerkvoorschriften eisen stellen aan de ligging en uitvoering van het afvoerpunt.

Bedrijven die zijn opgericht voor 1 januari 2008 hoeven pas aan deze eisen te voldoen als er sprake is van een toename van de emissie of een wijziging van de verspreiding van de emissie.

Onderhouden of repareren van motoren, motorvoertuigen, spoorvoertuigen of andere gemotoriseerde apparaten of proefdraaien van verbrandingsmotoren

Document	Toelichting "Onderhouden of repareren van motoren, motorvoertuigen, spoorvoertuigen of andere gemotoriseerde apparaten of proefdraaien van verbrandingsmotoren"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 4.6.5, artikel 4.83a t/m 4.85
	Activiteitenregeling	§ 4.6.4, artikel 4.95 t/m 4.97 § 6.1, artikel 6.7
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor:

- onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, motorvoertuigen en andere gemotoriseerde apparaten;
- het proefdraaien van verbrandingsmotoren;
- het verrichten van herstelwerkzaamheden aan auto's en vrachtwagens;
- het repareren van andere gemotoriseerde apparaten zoals brommobielen, noodstroomaggregaten en hijskranen;
- het repareren van motoren;
- het repareren van voertuigen met een verbrandingsmotor van minder dan de 50 cc.

Als ook verfspuitwerkzaamheden, soldeer- of laswerkzaamheden plaatsvinden, valt dit onder de paragrafen over het bewerken van metaal.

Overige regelgeving

Eisen die gelden op grond van andere wet- en regelgeving zijn onder andere:

- ventilatie van werkplaats / smeerkuil (Arbeidsomstandighedenbesluit);
- eisen gasflessen (Warenwetbesluit drukapparatuur);
- gebruik van brandblusmiddelen en veiligheidspictogrammen (Bouwbesluit).

Voorschriften	
Afvalbeheer	
Maximaal vier autowrakken	
Verbod handelingen met autowrakken	
Emissie	
Verbod proefdraaien in de buitenlucht	
Doelmatige verspreiding emissies	

Veiligheid	
Beperking werkzaamheden vuur	
Beperking werkzaamheden tankwagen	
Bodem	
Bodembeschermende voorziening	

Maximaal 4 autowrakken

Bij een garagebedrijf mogen maximaal vier autowrakken aanwezig zijn. Een garagebedrijf heeft hiermee de mogelijkheid om tijdelijk een wrak te kunnen opslaan. Het maximum van vier autowrakken geldt niet voor autodemontagebedrijven, bergingsbedrijven of als de opslag plaatsvindt in het kader van onderzoek door politie of justitie.

Verbod handelingen met autowrakken

Het is in principe verboden om handelingen uit te voeren met een autowrak. Dit verbod geldt niet voor autodemontagebedrijven. Van het verbod is uitgezonderd het opslaan en het demonteren van accessoires op verzoek. Het demonteren op verzoek beperkt zich tot situaties dat de laatste particuliere eigenaar of houder het bedrijf, vraagt om bepaalde accessoires, zoals een autoradio, een trekhaak of een lichtmetalen velg, van het autowrak te demonteren om die accessoires opnieuw te gebruiken voor een ander motorvoertuig waarvan hij de eigenaar of houder is. Met de laatste particuliere eigenaar of houder wordt bedoeld de particuliere eigenaar of houder die zich als eerste van het autowrak ontdoet en niet een garage- of schadeherstelbedrijf dat een autowrak ontvangt en als zodanig eigenaar of houder van dat autowrak wordt. Het demonteren mag uitsluitend plaatsvinden voor een particulier en niet voor commerciële doeleinden.

Verbod proefdraaien in de buitenlucht

Proefdraaien van verbrandingsmotoren mag niet in de buitenlucht plaatsvinden. Het gaat om proefdraaien vanwege motorrevisie en het proefdraaien tijdens onderhoud of reparatie van een verbrandingsmotor of motorvoertuig. Ook het proefdraaien dat vereist is voor de APK valt hieronder. Het starten en stoppen van een motorvoertuig om te laten zien dat het voertuig kan rijden valt hier niet onder. Het proefdraaien van motoren van pleziervaartuigen in de buitenlucht mag als de motor zich in het voertuig bevindt.

Beperking werkzaamheden vuur

Werkzaamheden met vuur mogen niet aan of vlakbij brandstofreservoirs of andere delen van een motor die brandstof bevatten. Brandstofreservoirs moeten ook goed gesloten zijn.

Beperking werkzaamheden tankwagen

Er mogen geen werkzaamheden worden verricht aan tankwagens als er mogelijk gevaarlijke stoffen of brandbare vloeistoffen in de opslagtank aanwezig zijn. Dit geldt niet voor noodreparaties aan de tankwagen als het bevoegd gezag en de brandweer vooraf zijn geïnformeerd over welke stof in de opslagtank is opgeslagen.

Doelmatige verspreiding emissies

Dampen en gassen van het proefdraaien die naar de buitenlucht worden afgevoerd, moeten bovendaks en omhoog gericht worden afgevoerd als er binnen 50 meter gevoelige gebouwen, zoals woningen, zijn gelegen. Dit geldt niet als de gevoelige gebouwen op een gezoneerd industrieterrein of bedrijventerrein met minder dan 1 gevoelig gebouw per hectare zijn gelegen. Als sprake is van slechte verspreiding kan het bevoegd gezag kan met maatwerkvoorschriften eisen stellen aan de ligging en uitvoering van het afvoerpunt.

Bedrijven die zijn opgericht voor 1 januari 2008 hoeven pas aan deze eisen te voldoen als er sprake is van een toename van de emissie of een wijziging van de verspreiding van de emissie.

Als een bedrijf bijvoorbeeld als extra activiteit gaat tectyleren, nemen de emissies toe en moet aan de eisen worden voldaan.

Bodembeschermende voorziening

Een bodembeschermende voorziening is noodzakelijk als werkzaamheden worden verricht waarbij vloeistoffen vrij kunnen komen. Dit geldt voor de volgende werkzaamheden:

- onderhoud;
- reparatie;
- oppervlaktebehandeling;
- deconserveren en antiroestbehandeling.

Deconserveren is het verwijderen van de conserveringslaag die op nieuwe auto's wordt aangebracht om ze te beschermen tegen beschadigingen bij transport. Aangezien het conserveren van auto's bijna niet meer voorkomt, is ook het deconserveren zeldzaam.

In werking hebben van een acculader

Document	Toelichting "In werking hebben van een acculader"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	§ 4.8.6, artikel 4.113c en 4.114
	Activiteitenregeling	§ 4.8.5, artikel 4.109
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor het gebruik van een acculader.

Voorschriften	
Bodem	
Bodembeschermende voorziening	

Bodembeschermende voorziening

Het met een acculader laden van accu's die vloeibare bodembedreigende stoffen bevatten, moet plaatsvinden boven een bodembeschermende voorziening.

Vrijstelling bodemonderzoek

De verplichting voor het uitvoeren van een bodemonderzoek geldt niet voor het laden van een accu die vloeibare bodembedreigende stoffen bevat.

Algemene milieuregels voor emissies naar de lucht

Document	Toelichting "Algemene milieuregels voor emissies naar de lucht"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.3, artikel 2.4 t/m 2.8
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de algemene systematiek voor emissies naar de lucht. Voor het aspect luchtemissies is aangesloten bij de systematiek van de NeR. In het kort komt deze systematiek op het volgende neer:

- emissiereductie moet in de eerste plaats gericht zijn op een vermindering van de emissievracht;
- diffuse emissies moeten zoveel mogelijk door procesgeïntegreerde of brongerichte voorzieningen worden bestreden;
- de noodzaak van emissiebeperking is afhankelijk van de grootte van de emissievracht (massastroom) van de gekanaliseerde emissies;
- overschrijdt de massastroom van de gekanaliseerde emissies de grensmassastroom dan wordt gesproken van een relevante emissie en moeten emissiebeperkende voorzieningen overeenkomstig de beste beschikbare technieken (BBT) worden getroffen; het toepassen van procesgeïntegreerde maatregelen heeft daarbij de voorkeur boven het toepassen van nageschakelde technieken;
- door het vastleggen van emissie-eisen in voorschriften wordt de toepassing van een doelmatige maatregel verzekerd.

Vanuit milieuhygiënisch oogpunt bestaat de voorkeur voor procesgeïntegreerde maatregelen boven nageschakelde technieken, vanwege het structurele karakter van de bestrijding aan de bron. Bij procesgeïntegreerde maatregelen kan in het algemeen gedacht worden aan:

- wijziging van de procesvoering en/of het productieproces;
- gebruik van andere grondstoffen;
- terugvoeren van de (luchtverontreinigde) stoffen in het productieproces.

Als procesgeïntegreerde maatregelen niet mogelijk zijn of een onvoldoende emissiereductie realiseren kunnen nageschakelde technieken worden toegepast.

Indeling stofcategorieën

Stoffen die vanuit het bedrijf geëmitteerd kunnen worden, worden overeenkomstig paragraaf 4.5 van de NeR ingedeeld in stofcategorieën en stofklassen. De NeR gaat uit van zes stofcategorieën, die weer onderverdeeld zijn in stofklassen op basis van hun chemische, fysische en toxische eigenschappen. De volgende categorieën worden onderscheiden:

- MVP: minimalisatieverplichte stoffen;
- S: stof;
- sO: organische stoffen stofvormig;
- sA: anorganische stoffen stofvormig;
- gA: anorganische stoffen gasvormig;
- gO: organische stoffen gasvormig.

Wet luchtkwaliteit

Bedrijven zijn verantwoordelijk voor emissies vanuit het bedrijf naar de buitenlucht. Deze emissies kunnen gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit en inherent daaraan het woon- en leefklimaat.

Verbrandingsprocessen in de industrie, verkeer en huishoudens vervuilen de buitenlucht met luchtverontreinigende stoffen. Voorbeelden hiervan zijn fijn stof, stikstofdioxide, zwaveldioxide, koolmonoxide, vluchtige organische stoffen (VOS), polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) en zware metalen als lood, zink, cadmium, arseen en benzeen.

Eisen aan de luchtkwaliteit zijn opgenomen in de Wet luchtkwaliteit en alleen van toepassing bij bedrijven die een omgevingsvergunning milieu nodig hebben. Gezien de aard en omvang van de in dit besluit gereguleerde activiteiten is de verwachting dat hiermee de doorwerking van de luchtkwaliteitseisen afdoende is geregeld. Daarnaast fungeert de zorgplicht als vangnet. Op grond daarvan kan alsnog een maatwerkvoorschrift worden gesteld.

Agrarische bedrijven hebben in bepaalde gevallen een omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig, waarbij getoetst moet worden aan de luchtkwaliteitseisen in de Wet luchtkwaliteit. Een OBM is nodig bij het houden van:

- ten minste 500 en ten hoogste 1.200 vleesrunderen
- ten minste 3.000 stuks pluimvee
- ten minste 900 varkens
- bij gemengde bedrijven:
 - ten minste 1.500 stuks pluimvee
 - ten minste 500 gespeende biggen
 - ten minste 500 landbouwhuisdieren anders dan pluimvee en gespeende biggen.

Voor een beperkt aantal activiteiten zijn voorschriften opgenomen in het Activiteitenbesluit, die de mogelijkheid bieden om gelet op de luchtkwaliteit aanvullende eisen te stellen via maatwerkvoorschriften. Het gaat hierbij om het parkeren of stallen van auto's in parkeergarages, het afleveren van motorbrandstoffen en een aantal activiteiten dat verband houdt met de bewerking, verwerking of vervaardiging van metalen voorwerpen en hout, alsook de opslag van stofgevoelige goederen.

Voorschriften	
Emissieconcentratie-eisen	
Erkende maatregelen	
Optellen massastromen	
Emissiebeperkende technieken	
Controle emissies	
Doelmatige bronafzuiging	
Doelmatige verspreiding	

Emissieconcentratie-eis

Voor activiteiten waarbij relevante luchtmissies verwacht worden zijn per activiteit concrete emissieconcentratie-eisen opgenomen. Als voor een activiteit emissieconcentratie-eisen zijn vastgelegd moet worden beoordeeld of de betreffende emissie binnen het bedrijf relevant is. Zodra de emissievracht (massastroom) van de betreffende stof of groep van stoffen waartoe deze behoort, over het gehele bedrijf gezien relevant is (de betreffende grensmassastroom overschrijdt) dan gelden de emissieconcentratie-eisen voor alle bronnen die de betreffende stoffen emitteren. Als een bepaalde bron nauwelijks bijdraagt in de jaarlijkse uitstoot, kan die bron worden uitgezonderd van de emissieconcentratie-eisen.

Grensmassaastroom

Voor de beoordeling van relevante emissies zijn per stofklasse drempelwaarden van toepassing, aangeduid als grensmassaastroom. De relevantie van de emissie, en daarmee de hoogte van de grensmassaastroom, hangt af van de schadelijkheid van de stoffen. Emissies die onder de daarvoor vastgestelde grensmassaastromen blijven, zijn niet relevant, emissies die één of meer grensmassaastromen overschrijden, wel.

Afwijken emissieconcentratie-eisen

Het bevoegd gezag kan met maatwerkvoorschriften gemotiveerd afwijken van de emissieconcentratie-eisen. Als het bevoegd gezag in een specifieke situatie een dergelijk besluit neemt, zal bij dit besluit de NeR moeten worden betrokken. De NeR geeft de stand der techniek weer op het gebied van emissiebeperking naar de lucht.

Afwijken kan relevant zijn als met een andere maatregel dan de erkende maatregel één of meer grensmassaastromen overschreden worden en de emissieconcentratie-eisen worden overschreden, terwijl wel een significante emissiereductie wordt gerealiseerd. Dit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als een bedrijf een bronmaatregel of een procesgeïntegreerde maatregel wil treffen. Als afwijkende emissie-eis zou dan door het bevoegd gezag in plaats van een emissieconcentratie-eis bijvoorbeeld een emissiereductie-eis of een emissievracht kunnen worden vastgesteld. Afwijken van de emissieconcentratie-eisen kan ook relevant zijn als er sprake is van een afwijkend emissieverloop of bijzondere bronnen zoals bedoeld in paragraaf 2.4 van de NeR. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld het toepassing geven aan de middelingsbepaling, piekemissiebepaling, en bepalingen voor niet reguliere emissies.

Daarnaast zijn afwijkingen mogelijk van grensmassaastromen en emissieconcentratie-eisen voor MVP-stoffen, conform het bepaalde onder emissie-eisen van paragraaf 3.2.1 van de NeR. Het bevoegd gezag neemt bij zijn beslissing ook de kosteneffectiviteit van maatregelen als bedoeld in paragraaf 2.11 van de NeR in acht.

In gevallen waarin het wenselijk wordt geacht om van gestelde emissiegrenswaarden af te wijken vanwege een integrale afweging van milieucompartimenten zoals bedoeld in paragraaf 2.7.3 van de NeR, kunnen eveneens andere emissie-eisen worden vastgesteld, onderbouwd op basis van de gemaakte integrale afweging.

Kleine bronnen (vrijstellingsbepaling)

Overeenkomstig de systematiek van de NeR worden bronnen die op jaarbasis maar een zeer geringe bijdrage aan de emissie hebben, vrijgesteld van de emissieconcentratie-eisen uit artikel 2.5. Voor deze kleine bronnen gelden dan geen emissieconcentratie-eisen voor de stoffen waarvan de jaarvracht onder het 500-voudige van de grensmassaastroom blijft. Deze kleine bronnen wel mee ter bepaling of de grensmassaastroom voor een stof of stofklasse wordt overschreden. Dus als door optelling van de massaastroom van verschillende bronnen binnen het bedrijf de grensmassaastroom voor bijvoorbeeld stofklasse S wordt overschreden, geldt dat alle bronnen moeten voldoen aan de emissieconcentratie-eisen voor stofklasse S, behalve de kleine bronnen.

Emissiebron - emissiepunt

Er is een verschil tussen emissiebronnen en emissiepunten. Een emissiebron is de plaats waar de emissie ontstaat dan wel wordt gevormd. Een emissiepunt betreft de locatie waar de emissie(s) uiteindelijk naar de buitenlucht worden geëmitteerd. Meerdere bronnen kunnen zodoende via eenzelfde emissiepunt emitteren. Emissiepunten bestaan hoofdzakelijk uit gekanaliseerde emissiepunten en diffuse emissiepunten.

Gekanaliseerde emissiepunten zijn bijvoorbeeld schoorstenen, pijpen en uitmondingen. Ook (mechanische) ruimteventilatie betreft een gekanaliseerde emissie. Bij mechanische ruimteventilatie worden veelal de in een ruimte diffuus ontstane emissies afgevoerd. De kenmerken van ruimteventilatie zijn daarom relatief grote debieten en lage concentraties. In geval van direct bij de bron afgezogen emissies betreft het juist relatief lage debieten en hoge concentraties.

Diffuse emissiepunten betreffen emissies ten gevolge van bijvoorbeeld het lekken van afsluiters en flenzen, (natuurlijk) geventileerde ruimtes, oppervlaktebronnen (zoals een beluchtingstank) en lijnbronnen. Vanuit het oogpunt van milieu zijn gekanaliseerde emissies gewenst. Als emissies zo dicht mogelijk bij de bron gekanaliseerd zijn, kunnen (als nodig) eenvoudiger maatregelen worden getroffen.

Erkende maatregelen

Voor activiteiten waarvoor emissieconcentratie-eisen gelden, zijn in de Activiteitenregeling erkende maatregelen opgenomen. Door toepassing van deze erkende maatregelen wordt voldaan aan de emissieconcentratie-eisen. Dit houdt in dat in gevallen waarin de erkende maatregelen zijn getroffen, niet meer hoeft te worden aangetoond dat aan de emissieconcentratie-eisen wordt voldaan. Er is slechts sprake van een erkende maatregel als voldaan wordt aan alle voorwaarden genoemd bij die maatregel. Dat wil zeggen (aantoonbare) deugdelijke dimensionering, (aantoonbaar) deugdelijk onderhoud en (aantoonbare) geschiktheid van de maatregel voor het betreffende doel.

Voor de beoordeling of een maatregel een erkende maatregel is of niet, is de documentatie van de leverancier van de maatregel en de uitgangspunten van het bedrijf over de emissies van belang. Dit geldt voor zowel de geschiktheid van de maatregel voor het doel, de dimensionering van de maatregel en het benodigde onderhoud daarvan.

Geen of alternatieve maatregel

Als een andere maatregel getroffen wordt dan de erkende maatregel of een maatregel wordt niet volgens de beschrijving van de erkende maatregel uitgevoerd (bijvoorbeeld omdat deze niet juist is gedimensioneerd, niet goed is uitgevoerd of onderhouden), is er geen sprake van een erkende maatregel en moet het bedrijf op verzoek van het bevoegd gezag aantonen dat met de getroffen maatregel wordt voldaan aan de emissieconcentratie-eis of dat de grensmassaastroom niet wordt overschreden.

Als geen maatregel wordt getroffen, kan het bevoegd gezag het bedrijf verzoeken om aan te tonen dat de betreffende emissie niet relevant is omdat:

- de grensmassaastromen niet worden overschreden;
- het treffen van een maatregel niet nodig is omdat, weliswaar grensmassaastromen overschreden worden maar de emissie vanuit bepaalde bronnen beneden de vrijstellingsbepaling blijven;
- met getroffen andere maatregelen (dan een erkende maatregel) aan de emissie-eisen wordt voldaan.

Dit geldt ook bij veranderingen binnen het bedrijf die significante negatieve gevolgen kunnen hebben voor emissies naar de lucht. Dit geldt bijvoorbeeld als er nieuwe bronnen bijkomen waar geen maatregelen of andere dan erkende maatregelen zijn getroffen, maar ook voor bestaande bronnen waar de massaastroom is toegenomen. In dit laatste geval zal moeten worden aangetoond dat:

- nog steeds geen maatregel getroffen hoeft te worden of,
- de dimensionering, onderhoud en geschiktheid van een bestaande erkende dan wel andere maatregel in overeenstemming is met de nieuwe situatie, of
- met een nieuw te treffen andere dan een erkende maatregel aan de emissie-eisen wordt voldaan.

Optellen massaastromen binnen de stofklasse

Om te toetsen of er grensmassaastromen zijn die worden overschreden, moeten eerst de massaastromen (emissievrachten in gram per uur) van alle bronnen binnen het bedrijf, die stoffen emitteren behorende tot een zelfde stofklasse, bij elkaar worden opgeteld. De totale emissie die binnen het tijdsvak van één uur kan optreden vanuit het bedrijf is daarbij maatgevend. Als sprake is van het bedrijf die uit verschillende onderdelen bestaat die onafhankelijk van elkaar zouden kunnen functioneren, kan de totale emissie per bedrijfsonderdeel worden bepaald.

Als de opgetelde massastromen van stoffen die tot een zelfde klasse behoren, de grensmassaastroom van de betreffende klasse overschrijden, dan moeten de opgetelde emissieconcentraties van de betreffende stoffen per bron, voldoen aan de emissieconcentratie-eis van die klasse. Dit betekent dat de betreffende emissieconcentratie-eis zowel geldt in de gevallen dat de emissie van één enkele stof de grensmassaastroom overschrijdt, als in gevallen dat de emissie van de individuele stoffen onder de grensmassaastroom blijft, maar de som van de emissies de grensmassaastroom wel overschrijdt. In dit laatste geval moet dan de som van de emissieconcentraties van de betreffende stoffen aan de emissieconcentratie-eis voldoen.

Totaal stof

Voor de stofcategorie stofklasse S geldt een wat afwijkend regime. De emissieconcentratie-eis van 5 milligram per normaal kubieke meter is op een bron van toepassing als:

- de massaastroom over de totale emissie van stoffen ingedeeld in stofklasse S over het gehele bedrijf, meer bedraagt dan 200 gram per uur, en
- de massaastroom van de betreffende bron hoger is dan 100 kilogram per jaar (vrijstellingsbepaling).

Ook als de emissie van stofklasse S minder is dan 200 gram per uur ("de grensmassaastroom voor stofklasse S") is er toch een emissiegrenswaarde van toepassing. In dat geval is een emissieconcentratie-eis van 50 milligram per normaal kubieke meter op een bron van toepassing als de massaastroom van de betreffende bron groter is dan 100 kilogram stof per jaar. Als de emissie van een bron lager is dan 100 kilogram per jaar zijn er geen emissiegrenswaarden van toepassing op die bron.

Vluchtige organische stoffen

Voor de emissies van VOS naar de lucht zijn emissie-eisen opgenomen bij betreffende activiteit. Voor deze activiteiten zijn maatregelen opgenomen op basis van het afgeronde KWS2000-project (en VOS maatregelen uit paragraaf 3.4 van de NeR) en het Werkboek milieumaatregelen metaal- en elektrotechnische industrie en is aangesloten bij de oude amvb's.

Voor grootverbruikers van oplosmiddelen gelden de VOS-eisen niet. Voor deze bedrijven gelden de eisen uit afdeling 2.11: "Oplosmiddelen" van het Activiteitenbesluit.

Optellen massastromen binnen de stofcategorie

Als de totale massaastroom van alle stoffen binnen een klasse de grensmassaastroom van de klasse niet overschrijdt, dan moet vervolgens worden getoetst of de totale massaastroom van deze klasse samen met de totale massaastroom van de in nummer hogere klasse wél de grensmassaastroom van deze hogere klasse overschrijdt. Als dit het geval is dan geldt de emissieconcentratie-eis van deze hogere klasse voor het totaal van alle stoffen van de beide beoordeelde klassen. Als dit niet het geval is dan moet vervolgens worden getoetst of de totale massaastroom van de beide klassen samen met die van de in nummer hoogste klasse, wél de grensmassaastroom van deze hoogste klasse overschrijdt. Als dit het geval is dan geldt de emissieconcentratie-eis van deze hoogste klasse voor het totaal van alle stoffen van de drie klassen. Met de in nummer hoogste klasse wordt hier bedoeld de klasse met de minst strenge emissieconcentratie-eis, dit is in het onderstaande voorbeeld uitgewerkt.

De sommatiebepaling over vrachten (massastromen) is te illustreren met het volgende voorbeeld, waarbij: klasse = gO1, hogere klasse = gO2 en hoogste klasse = gO3.

De gezamenlijke vracht van de stoffen behorende tot klasse gO1 moet worden getoetst aan de grensmassaastroom van gO1.

Vervolgens wordt de gezamenlijke vracht van de stoffen behorende tot de klassen gO1 plus gO2 getoetst aan de grensmassaastroom van gO2.

Tot slot wordt de gezamenlijke vracht van stoffen behorende tot de klassen gO1, gO2 en gO3 getoetst aan de grensmassaastroom van gO3.

Emissiebeperkende technieken

Voor de relevante activiteiten worden verschillende erkende maatregelen (afscheiders) voorgeschreven. De voorgeschreven afscheiders zijn gebaseerd op de typen stoffen die moeten worden verwijderd om aan emissiegrenswaarden te kunnen voldoen: droge en natte stofvormige componenten of gassen.

- Voor **droge stofvormige componenten** (stof in algemene zin, stofvormige organische stoffen en stofvormige anorganische stoffen) zijn geschikt: filtrerende afscheiders zoals doekfilters, (verbeterde) compactfilters, keramische filters, 2-trapsstoffilters, absoluutfilters, patronenfilters, slangenfilters, cassettefilters, enveloppenfilters en kaarsenfilters en in enkele gevallen elektrostatische filters.
- Voor **natte stofvormige componenten** ("natte" aerosolen, nat stof in algemene zin, natte stofvormige organische stoffen en natte stofvormige anorganische stoffen) zijn geschikt: filtrerende afscheiders, zoals aerosolfilters (HEAF filters/ vlak-bed filter) en mistfilters (diepbedfilters).
- Voor **gassen** (gas- en dampvormige anorganische componenten en gas- en tapvormige organische componenten) zijn geschikt: gaswassers (scrubbers, zure scrubbers, alkalische scrubbers).

Meer informatie over de verschillende emissiebeperkende technieken is te vinden op:

<http://www.infomil.nl/onderwerpen/klimaat-lucht/ner/luchtemissie/>

Controle emissies

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid voorschriften te stellen voor het controleren van emissies door het bedrijf. Dit kan alleen bij die activiteiten waar ook daadwerkelijk emissieconcentratie-eisen naar de lucht zijn opgenomen.

In veel gevallen zal het niet nodig zijn om extra voorschriften te stellen voor het controleren van emissies, omdat de meeste bedrijven door het toepassen van erkende maatregelen worden geacht te hebben voldaan aan de emissie-eisen. Voor deze erkende maatregelen is in de Activiteitenregeling vastgelegd waar deze maatregelen aan moeten voldoen om te kunnen spreken van een erkende maatregel.

Er kunnen echter situaties zijn waarbij een aanvullend controleregime nodig is:

- Een bedrijf kiest een andere maatregel kiest dan die genoemd is bij de erkende maatregelen.
- De toegepaste emissiebeperkende techniek in combinatie met de geëmitteerde stoffen leidt onder andere tot hoge storinggevoeligheid, veel onderhoud, veel fluctuaties in de aard en grootte van de emissies.
- De grootte en aard van de emissies zijn zodanig dat extra controle nodig is.
- Storing aan de emissiebeperkende techniek heeft zeer grote gevolgen voor de grootte van de emissies.

Als hulpmiddel voor het opstellen van een aanvullend controleregime kan gebruik worden gemaakt van paragraaf 3.7 van de NeR. In veel gevallen is een kwantitatieve emissiemeting niet nodig om de goede werking van een emissiereducerende techniek vast te stellen en kan volstaan worden met een controleregime op basis van Emissie Relevante Parameters (ERP's).

Emissiemeting

Als een emissiemeting wel nodig is, zijn voorwaarden opgenomen waaraan een emissiemeting moet voldoen en is opgenomen op welke wijze getoetst moet worden aan de emissieconcentratie-eisen als een emissiemeting wordt uitgevoerd. Afwijking van een bepalingmethode is alleen toegestaan als dit is aangegeven door het bevoegd gezag, dan wel op basis van eventueel opgestelde maatwerkvoorschriften voor het bepalen van de emissies naar de lucht. In paragraaf 3.7.4 van de NeR wordt onder meer aangegeven uit hoeveel deelmetingen een afzonderlijke emissiemeting moet bestaan, hoe lang de bemonsteringsduur van de deelmeting moet zijn en hoe omgegaan moet worden met de onnauwkeurigheid van een meetresultaat.

Ook is vastgelegd is op welke wijze de meetwaarden die het resultaat zijn van een emissiemeting (continu of afzonderlijk) moeten worden getoetst aan de emissieconcentratie-eis. In paragraaf 3.7 van de NeR wordt dit exact aangegeven. De emissie-eisen gelden als bovengrens voor halfuurgemiddelde concentraties onder normale condities (273Kelvin, 101,3 kilopascal en betrokken op droge lucht). Bij het bepalen van de concentratie in de afgassen wordt alleen gerekend met die luchtstroom die nodig is voor het reguliere proces. Luchtstromen die ter verdunning, koeling of anderszins met de betreffende afgasstroom worden gemengd dan wel via hetzelfde emissiepunt worden afgevoerd, mogen in principe niet bij de bepaling van de

afgasconcentratie worden meegenomen. De bepaling van de concentratie in de afgassen moet in zo'n geval worden gecorrigeerd.

Emissiemetingen van chroom VI-verbindingen kunnen zowel conform ISO 16740 (chroom VI-verbindingen) als NEN-EN 14385 (zware metalen) worden uitgevoerd. De bepalingmethode ISO 16740 is bedoeld voor werkplekmetingen in het kader van de arbo-regelgeving en is minder geschikt voor emissiemetingen. Een nieuwe bepalingmethode is hiervoor in ontwikkeling. In de praktijk is het vaak praktischer om gebruik te maken van de bepalingmethode voor zware metalen, alhoewel daarmee het totaal aan chroomverbindingen (zowel chroom III als chroom VI) wordt bepaald. Als het totaal aan chroomverbindingen lager is dan de norm voor chroom VI-verbindingen, dan wordt daarmee in ieder geval ook voldaan aan de emissie-eis voor chroom VI-verbindingen.

Onderhoud en controle

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid voorschriften te stellen voor het onderhoud en de controle van een emissiebeperkende techniek. Als naar het oordeel van het bevoegd gezag het onderhoud van een dergelijke techniek onvoldoende is en er een risico is dat de techniek om die reden niet doelmatig is en daardoor niet meer de emissiereductie realiseert die deze geacht wordt te realiseren, kan het bevoegd gezag een maatwerkvoorschrift stellen waarin bijvoorbeeld de frequentie van onderhoud wordt vastgelegd of de frequentie van vervanging van filtermateriaal.

Doelmatige bronafzuiging

Bij een aantal activiteiten is bronafzuiging verplicht als dit redelijk is. Als eerste moet beoordeeld worden of het plaatsen van een (bron)afzuiging redelijk is. Als dit niet het geval is, is de maatregel dus niet verplicht. Een belangrijke afweging bij dit redelijkheidsprincipe is dat de afzuiging een milieudoel moet dienen. Een milieudoel is het voorkomen of beperken van geurhinder door het toepassen van bronafzuiging (en gerichte uitstoot). Een ander milieudoel is het voorkomen of beperken van de uitstoot van stoffen naar het milieu door het toepassen van een nageschakelde techniek (afscheider). Voor dit laatste punt geldt dat, als bijvoorbeeld vanwege de aangetoonde kleinschaligheid van emissies (zoals hierboven beschreven) geen afscheider nodig is, de bronafzuiging niet redelijk is en daarmee niet verplicht is.

Doelmatige verspreiding

Om overlast van emissies te voorkomen of te beperken is de wijze waarop de afvoer van de emissies plaatsvindt van belang. Het emissiepunt kan op of naast een gebouw of bouwwerk zijn gelegen, of een (vrijstaande) schoorsteen betreffen. De directe bebouwing rondom het emissiepunt kan de verspreiding van emissies sterk beïnvloeden. Dit wordt gebouwinvloed genoemd. Bij gekanaliseerde emissiepunten kan de uitmonding van het emissiepunt ook nog verschillen. De uitmonding kan naar bovengericht (verticaal) zijn of naar opzij gericht zijn (horizontaal). Een naar boven gericht uitmonding geeft de beste verspreiding van emissies.

Algemene milieuregels voor bodembedreigende activiteiten

Document	Toelichting "Algemene milieuregels voor bodembedreigende activiteiten"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.4, artikel 2.8a, 2.9 en 2.11 § 6.4, artikel 6.10
	Activiteitenregeling	Afdeling 2.1, artikel 2.1 t/m 2.6 § 6.1 artikel 6.1 t/m 6.3
Versie	23 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de algemene systematiek bij het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten. Bij het uitvoeren van bodembedreigende activiteiten moeten bodembeschermende voorzieningen en maatregelen worden getroffen. Gestreefd moet worden naar een verwaarloosbaar risico voor de bodem, zoals bedoeld in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (hierna: NRB). De NRB duidt dit verwaarloosbare bodemrisico aan als bodemrisico categorie A.

Of er sprake is van een bodembedreigende situatie hangt af van de aard van de activiteit en de betrokken stoffen. De NRB somt de bedrijfsactiviteiten op die als bodembedreigend worden beschouwd. Bodembedreigend zijn opslag, overslag en intern transport van bulkvloeistoffen, opslag en verlading van stort- en stukgoed, procesactiviteiten, procesbewerkingen en een aantal overige activiteiten.

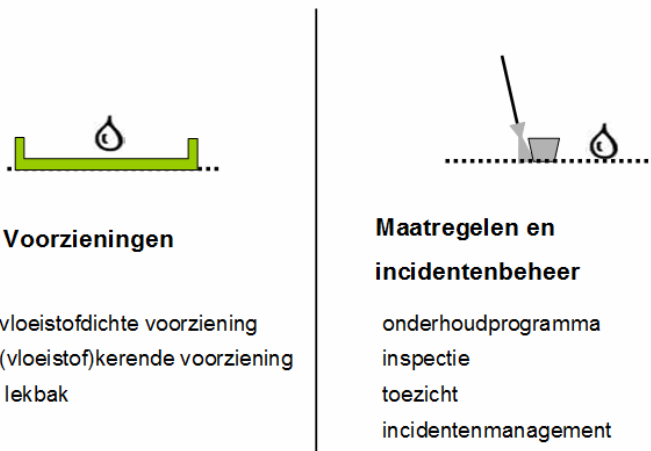
Voor specifieke activiteiten is bij betreffende activiteit vermeld op welke wijze een verwaarloosbaar risico wordt bereikt.

Voorschriften	
Voorzieningen en maatregelen	
Vloeistofdichte vloer	
Vloeistofkerende vloer	
Bewaren documenten	
Bodemonderzoek	
Verwaarloosbaar of aanvaardbaar bodemrisico	

Voorzieningen en maatregelen

De NRB geeft aan hoe een verwaarloosbaar bodemrisico kan worden bereikt. Afhankelijk van de categorie waarin een bedrijfsactiviteit valt, zijn er meestal diverse combinaties van voorzieningen en maatregelen mogelijk om de bodem te beschermen.

Bodembeschermende voorziening

Onder voorzieningen worden fysieke voorzieningen begrepen, zoals vloeistofdichte vloeren en verhardingen, vloeistofkerende vloeren en lekbakken. Dergelijke voorzieningen moeten altijd in combinatie met de daarbij behorende maatregelen worden toegepast. Zo moet een vloeistofdichte vloer of verharding periodiek op vloeistofdichtheid worden gekeurd door een persoon of instelling die daarvoor geschikt over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Vloeistofkerende voorzieningen moeten altijd gepaard gaan met organisatorische beheermaatregelen of incidentenmanagement.

In het algemeen geldt dat hoe zwaarder de voorziening, hoe lichter het maatregelpakket dat nodig is. Een 'zware' voorziening is bijvoorbeeld een vloeistofdichte vloer. Een dergelijke voorziening is relatief duur, maar vergt veel minder maatregelen dan bijvoorbeeld een vloeistofkerende vloer.

Brongerichte voorzieningen en maatregelen

Brongerichte voorzieningen en maatregelen zijn gericht op het voorkomen van emissies. Enkele voorbeelden:

Procedures die het risico voor de bodem reduceren;

- vervanging van bodemverontreinigende stoffen door andere stoffen;
- vermindering van voorraden;
- bundelen van bodembedreigende activiteiten.

Het treffen van extra voorzieningen;

- bodembedreigende stoffen in installaties in hun omhulling houden;
- verbetering van afdichtingen van apparatuur;
- dubbelwandige systemen met een lekdetectievoorziening.

Effectgerichte voorzieningen en maatregelen

Effectgerichte voorzieningen en maatregelen zijn gericht op het tegengaan van indringing in de bodem en hebben tot doel de verspreiding naar en in de bodem (immissie) te voorkomen of te beperken.

Enkele voorbeelden:

- het aanbrengen van vloeistofdichte vloer of verharding;
- het onmiddellijk opruimen van gemorste vloeistoffen;
- het uitvoeren van een bodemonderzoek.

Controle

In tegenstelling tot vloeistofdichte vloeren is er bij vloeistofkerende voorzieningen niet of nauwelijks sprake van een controle op de effectiviteit. Vloeistofdichte vloeren en verhardingen moeten aan eisen voldoen en

moeten periodiek worden gekeurd.

Voor vloeistofkerende voorzieningen geldt alleen dat vloeistoffen die daarop terechtkomen, moeten worden opgeruimd, voordat indringing in de bodem kan plaatsvinden. De controle bij vloeistofkerende voorzieningen is gericht op de organisatorische beheermaatregelen. Anders gezegd: Is het personeel geïnstrueerd hoe te handelen bij calamiteiten of morsingen? Zijn er voldoende hulpmiddelen aanwezig waarmee gemorste stoffen kunnen worden opgeruimd, voordat deze in de bodem terecht kunnen komen?

Vloeistofdichte vloer

Voor een vloeistofdichte vloer of verharding gelden de volgende maatregelen: periodieke keuring, reparatie, regelmatig onderhoud en een jaarlijkse controle. Een vloeistofdichte vloer of verharding of geomembraanbaksysteem moet zijn beoordeeld en goedgekeurd. Een keuring is alleen verplicht als een vloeistofdichte vloer of verharding verplicht is dan wel als er keuzevrijheid is en door het bedrijf wordt gekozen worden voor een vloeistofdichte vloer of verharding als bodembeschermende voorziening. Een keuring is niet verplicht als een van oorsprong vloeistofdichte vloer of verharding aanwezig is, maar niet meer als zodanig wordt gebruikt. In dat geval kan de vloer of verharding worden aangemerkt als een vloeistofkerende voorziening waarbij het uiteraard wel verplicht is de daarbij behorende beheermaatregelen te treffen.

Een vloeistofdichte vloer of verharding moet elke 6 jaar en tevens als onderhoud of reparaties niet volgens de voorschriften heeft plaatsgevonden worden beoordeeld en goedgekeurd. Beoordeling moet plaatsvinden volgens een door het Besluit bodemkwaliteit aangewezen normdocument. Normdocumenten worden ontwikkeld en beheerd door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (AS SIKB 6700).

Erkenning inspectie-instelling

De inspectie-instelling moet beschikken over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit. Dat is een beschikking afgegeven door de ministers van VROM en Verkeer en Waterstaat waarmee wordt vastgesteld dat de instelling voldoet aan de voorwaarden voor erkenning. De belangrijkste voorwaarde is dat de instelling moet zijn geaccrediteerd door de Raad voor Accreditatie. Omdat de verplichting voor inspectie-instellingen om te beschikken over een erkenning op grond van het Besluit bodemkwaliteit pas geldt vanaf 1 januari 2007 is een overgangsregeling opgenomen voor inspectie-instellingen die voor die datum waren geaccrediteerd of gecertificeerd. Inspectie-instellingen die tot 1 oktober 2006 waren gecertificeerd en inspectie-instellingen die tot 1 januari 2007 waren geaccrediteerd voor het inspecteren van vloeistofdichte vloeren en verhardingen worden gelijkgesteld met een erkende inspectie-instelling.

Niet inspecteerbaar

De keuringsverplichting geldt niet als de vloeistofdichte vloer of verharding niet inspecteerbaar is. Volgens CUR/PBV-aanbeveling 44 is daarvan sprake als door de feitelijke situering, het gebruik en / of aanwezigheid van (grote) procesapparatuur de voorziening niet kan worden beoordeeld. Als de voorziening niet inspecteerbaar is dan kan de inspectie-instelling zich geen goed beeld vormen van de vloeistofdichtheid. Van niet inspecteerbaarheid is bijvoorbeeld sprake als er een grote machine op de vloer is geplaatst die niet eenvoudig te verplaatsen is. Als de conclusie luidt dat een voorziening niet inspecteerbaar is dan zal het bedrijf een voorstel kunnen doen om deze op vloeistofdichtheid te beoordelen. Het bevoegd gezag zal dit voorstel moeten beoordelen.

Keuring na aanleg

Een vloeistofdichte vloer of verharding moet direct na aanleg worden gekeurd. Op deze regel is een uitzondering gemaakt als de vloer of verharding is aangelegd door een bedrijf dat daartoe is erkend op grond van het Besluit bodemkwaliteit (en dus is gecertificeerd voor het aanleggen van bodembeschermende voorzieningen). In dat geval hoeft de eerste keuring pas plaats te vinden binnen zes jaar na aanleg. Feitelijk kan dit worden aangemerkt als een beloning voor het onder kwaliteitsborging laten aanleggen van een vloeistofdichte vloer of verharding.

Aanvullende maatregelen

Alleen de aanwezigheid van een vloeistofdichte voorziening is niet voldoende. Aanvullende maatregelen zijn noodzakelijk:

- geconstateerde gebreken moeten worden verholpen;
- voorzieningen moeten regelmatig worden onderhouden;
- ten minste jaarlijks moeten de voorzieningen worden gecontroleerd; dit kan door het bedrijf zelf of worden uitbesteed aan een inspectie-instelling.

Vloeistofkerende vloer

Als vloeistofkerende voorzieningen worden toegepast, zijn beheermaatregelen noodzakelijk.

De NRB verdeelt de beheermaatregelen in geval van verwaarloosbaar bodemrisico in:

- een inspectieprogramma voor apparatuur en emballage, en
- een spill control programma.

De concrete acties van de bij een activiteit behorende beheermaatregelen moeten zijn uitgewerkt in procedures en werkinstructies. Hierin moeten verwijzingen zijn opgenomen naar de daarbij benodigde documentatie en verantwoordelijke personen, alsmede een indicatie voor de benodigde frequentie van die acties.

Er is een onderscheid te maken tussen de beheermaatregelen bij morsen en bij lekken.

Bij morsen is er sprake van actief handelen en (dus) van toezicht zodat direct ingrijpen (control) in preventieve zin mogelijk is. Lekkage wordt door toeval of bij programmatische inspectie geconstateerd en leidt tot ingrijpen achteraf. In beide gevallen moeten medewerkers over gerichte kennis en vaardigheden beschikken om te voorkomen dat (vloeistof)stoffen de bodem zullen belasten en hoe te handelen in geval van bodembelasting.

Bij het opruimen van spills (ten gevolge van morsen of lekkage) worden absorptiemiddelen en andere materialen ingezet. Deze middelen en materialen moeten worden gecontroleerd en worden aangevuld na ieder incident. Een interne incidentenprocedure moet voorzien in terugkoppeling met voorraadbeheer na ieder incident.

Inspectieprogramma

In het inspectieprogramma moet een relatie zijn gelegd tussen:

- Preventieve acties: onderhoudsinstructies op basis van apparatuurspecificatie-eisen, (visuele) inspectie van apparatuur, emballage en voorzieningen;
- Repressieve acties: schoonhouden van opvangvoorzieningen en nodig aanpassen van onderhoudsinstructies en -frequenties, en
- Vervolg acties: vastleggen van gebreken, gepleegd onderhoud en vervanging.

Spill control programma

Er moet een relatie worden gelegd tussen:

- Preventieve acties: werkinstructies en toezicht;
- Repressieve acties: inzet van middelen, en
- Vervolg acties: vastleggen van incidenten, afvoer van verontreinigd materiaal en aanvullen middelen.

Bewaren van documenten

Aan de hand van deze documenten kan het bevoegd gezag controleren in hoeverre aan de voorschriften is voldaan. Om controle mogelijk te maken is het dus nodig dat deze documenten aanwezig zijn en gedurende zekere tijd worden bewaard. De documenten moeten binnen het bedrijf worden bewaard en ter inzage worden gehouden voor het bevoegd gezag of op een door het bevoegd gezag te stellen termijn beschikbaar worden gesteld. Het is ook mogelijk dat de documenten in digitale vorm beschikbaar worden gehouden. Via de digitale weg moet het bevoegd gezag dan de beschikking te kunnen krijgen over deze documenten.

Bodemonderzoek

Een bodemonderzoek is alleen gericht op de bodembedreigende stoffen die in het bedrijf door de activiteiten in de bodem kunnen geraken of daarin terecht kunnen zijn gekomen. Een bodemonderzoek moet de bodemkwaliteit vastleggen voor aanvang van de activiteiten (voorheen nulsituatie onderzoek). Met het bodemonderzoek dat na beëindiging van de bedrijfsactiviteiten wordt uitgevoerd, wordt vastgesteld of de bodemkwaliteit ten opzichte van de beginsituatie is veranderd. Als inderdaad sprake is van verslechtering dan moet de bodemkwaliteit worden hersteld in de oorspronkelijke situatie.

In de Activiteitenregeling zijn activiteiten worden aangewezen waarop de bodemeisen van het Activiteitenbesluit geheel of gedeeltelijk niet van toepassing zijn. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om situaties waar het bodemonderzoek waartoe dit artikel verplicht achterwege kan blijven, omdat andere regelgeving al tot een bepaald onderzoek van de bodem verplicht. Dit is bijvoorbeeld het geval voor opslag van grond waarop het Besluit bodemkwaliteit van toepassing is.

Bodemonderzoek bij oprichting of verandering

Het Activiteitenbesluit bevat alleen een verplichting tot het uitvoeren van bodemonderzoek voor bedrijven die worden opgericht en bedrijven waarbinnen de activiteiten worden beëindigd. Bij veranderingen van een bedrijf moet de noodzaak tot bodemonderzoek door het bevoegd gezag worden beoordeeld. Niet iedere verandering van een bedrijf is namelijk relevant. Het bevoegd gezag kent de lokale situatie en het bedrijf en kan het beste beoordelen of een bodemonderzoek in geval van een verandering van het bedrijf nodig is. In de vorm van een maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag de verplichting voor een bodemonderzoek opleggen.

Bodemonderzoek bij beëindiging activiteiten en herstelplicht

Bodemonderzoek bij beëindiging van een bedrijf is nodig om te kunnen beoordelen of het bedrijf de bodem heeft verontreinigd of aangetast. Een dergelijk bodemonderzoek is ook nodig wanneer het opslaan in een ondergrondse tank van vloeibare brandstof, afgewerkte olie of pekkel wordt beëindigd.

Als met het bodemonderzoek wordt geconstateerd dat de bodem is verontreinigd of aangetast door de activiteiten van het bedrijf, moet deze verontreiniging of aantasting ongedaan worden gemaakt. Deze herstelplicht is opgenomen in het Activiteitenbesluit, maar vloeit ook al voort uit de zorgplichtbepaling in artikel 13 van de Wet bodembescherming (Wbb). Door het opnemen van de bepaling in het besluit is de herstelplicht voor activiteiten bij bedrijven op een zelfde manier geregeld.

Als uit het bodemonderzoek, blijkt dat de bodem is verontreinigd of aangetast dan moet binnen zes maanden de bodemkwaliteit zijn hersteld. Als de bodemkwaliteit bij oprichting of verandering van het bedrijf is vastgelegd in een bodemrapport dan moet de bodemkwaliteit worden hersteld tot de waarden die in dat rapport zijn vermeld. Herstel van de bodemkwaliteit hoeft niet verder te gaan dan met de best beschikbare technieken redelijkerwijs haalbaar is. Hierbij zal per situatie een afweging van belangen moeten plaatsvinden waarbij onder andere financiële, bedrijfseconomische en milieubelangen worden betrokken.

Aanvang herstelwerkzaamheden

Herstelwerkzaamheden in de bodem moeten uiterlijk binnen zes maanden aanvangen. De procedures van de Wbb zijn niet van toepassing, daardoor kunnen alle herstelwerkzaamheden relatief snel worden uitgevoerd.

De procedurebepalingen op grond van de Wbb gelden voor het saneren van bodemverontreinigingen die voor 1987 zijn ontstaan. Er geldt namelijk geen meldingsplicht bij gevallen van verontreiniging of aantasting van de bodem die na 1987 zijn ontstaan (artikel 28, zesde lid, Wbb). Als er geen meldingsverplichting geldt dan stelt het bevoegd gezag ook geen beschikking ernst en risico's vast en is er geen verplichting om een saneringsplan op te stellen.

Herstelplicht na ongewoon voorval

Als de bodemverontreiniging of -aantasting het gevolg is van een ongewoon voorval dan moeten direct herstelmaatregelen worden genomen op grond van artikel 13 van de Wbb. In dergelijke gevallen kan dus geen zes maanden worden gewacht, maar moet onmiddellijk worden gestart met het herstel. Op grond van artikel 27 van de Wbb moet degene door wiens handelen de bodem is verontreinigd of aangetast een melding te doen aan gedeputeerde staten. Naar aanleiding van deze melding kunnen gedeputeerde staten aanwijzingen geven voor de te nemen (herstel)maatregelen.

Erkend persoon of instelling

De bodemonderzoeken moeten worden uitgevoerd door een persoon of instelling die daarvoor is erkend conform het Besluit bodemkwaliteit. Dit besluit bevat onder meer eisen, waaraan een bodemonderzoek moet voldoen en waarmee waarborgen zijn ingebouwd voor een kwalitatief goede uitvoering.

De eis voor een erkend persoon of instelling geldt niet in geval van herstelwerkzaamheden die worden

uitgevoerd na een calamiteit waarbij de verontreiniging direct wordt opgeruimd (verplicht op grond van artikel 13 Wbb). Het bedrijf kan zelf direct maatregelen treffen en is niet verplicht daartoe een erkende persoon of instelling in te schakelen. Zowel de aanvang als de afronding van de werkzaamheden moeten worden gemeld aan het bevoegd gezag, zodat het bevoegd gezag de mogelijkheid heeft om toezicht te houden.

Doorboren of aantasten vloestofdichte voorzieningen

Een aanwezige vloestofdichte vloer of verharding hoeft voor een bodemonderzoek niet te worden doorboord of anderszins aangetast.

Tot welke waarde moet bodemkwaliteit hersteld worden

Wanneer de bodemkwaliteit bij oprichting of verandering van het bedrijf om wat voor reden dan ook (voorheen was het niet altijd verplicht bodemonderzoek te verrichten of heeft het bevoegd gezag ermee ingestemd dat dergelijk onderzoek niet hoeft te worden uitgevoerd) niet is vastgelegd dan moet herstel plaatsvinden tot de achtergrondwaarden als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit.

Verwaarloosbaar versus aanvaardbaar bodemrisico

Er zijn situaties denkbaar waarbij het bereiken van een verwaarloosbaar bodemrisico alleen mogelijk is met zeer kostbare voorzieningen en maatregelen die niet in een evenredige verhouding staan tot het milieudoel. Voor dergelijke situaties is het conform de NRB ook toegestaan dat de bodemrisico's aanvaardbaar worden gemaakt. Pas nadat de onredelijkheid van een verwaarloosbaar bodemrisico afdoende is aangetoond, kan de haalbaarheid van aanvaardbaar bodemrisico worden afgewogen. De keuze tussen verwaarloosbaar en aanvaardbaar bodemrisico is dus geen bedrijfseconomische afweging. Dat betekent dat er niet kan worden gekozen voor het treffen van voorzieningen en maatregelen die leiden tot een aanvaardbaar bodemrisico, enkel vanwege het feit dat deze goedkoper zijn dan de voorzieningen en maatregelen die leiden tot een verwaarloosbaar bodemrisico.

Voor bestaande bedrijven geldt dat een verwaarloosbaar bodemrisico het uitgangspunt is en een aanvaardbaar bodemrisico daarop de uitzondering vormt. Op aanvaardbaar bodemrisico kan alleen worden teruggevallen als het bereiken van een verwaarloosbaar bodemrisico onredelijk hoge investeringen van een bedrijf verlangt die bedrijfseconomisch gezien niet verantwoord zijn. Het gaat alleen om bestaande activiteiten (aangevangen voordat de eisen van het Activiteitenbesluit van toepassing werden). Voor nieuwe bodembedreigende activiteiten geldt altijd als uitgangspunt het verwaarloosbaar bodemrisico.

Verzoek aanvaardbaar bodemrisico

Wanneer een bedrijf een aanvaardbaar bodemrisico wil realiseren zal het bedrijf daartoe een aanvraag moeten indienen bij het bevoegd gezag. Op basis van die aanvraag kan het bevoegd gezag een en ander in een maatwerkvoorschrift vastleggen. Bij de aanvraag moet een plan van aanpak worden gevoegd, waarin in elk geval moet zijn vastgelegd op welke wijze het risicobeperkende bodemonderzoek wordt uitgevoerd, wat de bodemkwaliteit is op dat moment, de wijze waarop en de termijn waarbinnen eventueel optredende verontreiniging of aantasting van de bodem wordt hersteld en de kosten die daarvoor worden geraamd en de wijze waarop hiervoor financiële zekerheid wordt gesteld. Al deze voorwaarden vloeien voort uit de NRB waarin is aangegeven dat bij een aanvaardbaar bodemrisico de bodemkwaliteit met doelmatig risicobeperkend bodemonderzoek zal moeten worden bewaakt. Het falen van de bodembescherming wordt door risicobeperkend bodemonderzoek pas ontdekt nadat een bodembelasting, een morsing of iets dergelijks, is opgetreden. Dergelijk bodemonderzoek is dan ook altijd gekoppeld aan bodemherstel dat altijd afdoende moet zijn gewaarborgd. Indien nodig zullen ook direct tijdelijke beheersmaatregelen moeten worden getroffen.

Als het bevoegd gezag met een maatwerkvoorschrift heeft bepaald dat een aanvaardbaar bodemrisico kan worden gerealiseerd dan zijn de voorschriften die in de regeling zijn gesteld om een verwaarloosbaar bodemrisico te bereiken niet van toepassing. Het gaat dan om de voorschriften die beginnen met: 'ten behoeve van het realiseren van een verwaarloosbaar bodemrisico'. Dat geldt overigens alleen voor die bodembedreigende activiteit(en) waarvoor het bevoegd gezag met een maatwerkvoorschrift heeft besloten dat een aanvaardbaar bodemrisico kan worden gerealiseerd.

Algemene milieuregels voor lozen

Document	Toelichting "Algemene milieuregels voor lozen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.2, artikel 2.1a t/m 2.3 § 6.1, artikel 6.2, 6.2a, 6.3, 6.5, 6.5a en 6.7
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de algemene systematiek voor het lozen van afvalwater. De basisprincipes van het Activiteitenbesluit voor het lozen van afvalwater, zijn dat:

- lozen in het vuilwaterriool is toegestaan, tenzij het expliciet is verboden en
- lozen op of in de bodem, in oppervlaktewater, in een hemelwaterriool of op een RWZI is verboden, tenzij het expliciet is toegestaan.

Per activiteit zijn voorschriften gesteld aan het lozen van afvalwater.

Bevoegd gezag

Afhankelijk van de lozingsbestemming is er één bevoegde instantie: de gemeente of provincie voor de indirecte lozingen (Wet milieubeheer) en de waterbeheerder voor de directe lozingen in oppervlaktewater of op een RWZI (Waterwet).

Voorschriften	
Lozen vuilwaterriool	
Lozen hemelwaterriool	
Lozen oppervlaktewater of RWZI	
Lozen bodem	
Bemonsteren en meten	
Combineren van afvalwaterstromen	
Lozen agrarische activiteiten buiten inrichtingen	
Technische voorzieningen	

Lozen in het vuilwaterriool

Lozingen in het vuilwaterriool zijn toegestaan als wordt voldaan aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit die bij betreffende activiteit zijn opgenomen. Als in het Activiteitenbesluit geen voorschriften zijn opgenomen voor het lozen op het vuilwaterriool, is lozen toegestaan en geldt voor dit lozen de zorgplicht. De lozer heeft de verantwoordelijkheid om te zorgen dat het lozen niet leidt tot nadelige gevolgen voor het riool of voor verwerking in de RWZI. Het bevoegd gezag kan via een maatwerkvoorschrift eisen stellen aan het lozen.

Lozen in het hemelwaterriool

Het lozen in het hemelwaterriool is toegestaan als dit expliciet is vermeld in de voorschriften voor betreffende activiteit. Vaak zijn in de voorschriften voorwaarden opgenomen om te mogen lozen. Als het lozen niet expliciet is toegestaan, dan is het lozen verboden.

Het bevoegd gezag kan het lozen in het hemelwaterriool toestaan via een maatwerkvoorschrift, als het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Pas wanneer een dergelijk maatwerkvoorschrift is gesteld, mag lozen plaatsvinden. In dit voorschrift kunnen voorwaarden voor het lozen worden opgenomen (samenstelling, eigenschappen en hoeveelheid, meten en registreren, maatregelen, duur en plaats lozingspunt).

Lozen in oppervlaktewater of op RWZI

Het lozen op oppervlaktewater of direct op de RWZI, is toegestaan als dit expliciet is vermeld in de voorschriften voor betreffende activiteit. Als het lozen niet expliciet is toegestaan, dan is het lozen verboden.

Opheffen verbod lozen

Het lozen van afvalwater op oppervlaktewater of op een RWZI kan uitsluitend worden toegestaan via een watervergunning op grond van de Waterwet. De Waterwet is van toepassing op lozingen die direct in een oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden en lozingen direct op de RWZI. Het bevoegd gezag hiervoor is de waterbeheerder.

Bestaande lozingen

Als voor lozingen een watervergunning was verleend, dan gelden deze eisen als maatwerkvoorschriften als ze vallen binnen de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. De voorschriften gelden als maatwerkvoorschriften voor drie jaar vanaf het van toepassing worden van het Activiteitenbesluit. Als de voorschriften in het Activiteitenbesluit strenger zijn en niet vallen binnen de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften, gelden de eisen uit de waterwetvergunning nog zes maanden. Daarna moet aan de eisen in het Activiteitenbesluit worden voldaan.

Lozen in of op bodem

Het lozen in of op de bodem is toegestaan als dit expliciet is vermeld in de voorschriften voor betreffende activiteit. Vaak zijn in de voorschriften voorwaarden opgenomen om te mogen lozen. Als het lozen niet expliciet is toegestaan, dan is het lozen verboden.

Opheffen verbod lozen

Het bevoegd gezag kan het lozen in de bodem toestaan via een maatwerkvoorschrift, als het belang van de bescherming van het milieu zich daartegen niet verzet. Pas wanneer een dergelijk maatwerkvoorschrift is gesteld, mag lozen plaatsvinden. In dit voorschrift kunnen voorwaarden voor het lozen worden opgenomen (samenstelling, eigenschappen en hoeveelheid, meten en registreren, maatregelen, duur en plaats lozingspunt).

Bestaande lozingen

Voor lozingen in de bodem waarvoor op grond van het Lozingenbesluit bodembescherming ontheffing is verleend, geldt dat de ontheffing wordt aangemerkt als een maatwerkvoorschrift gedurende de resterende termijn van de ontheffing. Dit is alleen relevant als lozen in de bodem op grond van het Activiteitenbesluit niet is toegestaan.

Vergunning Grondwaterwet

Het verbod om in de bodem te lozen geldt niet als aan het lozen voorschriften zijn gesteld in een vergunning op grond van artikel 14 van de Grondwaterwet. Dit komt voor bij warmte/koude opslag in de bodem, waarbij grondwater wordt onttrokken en weer in de bodem wordt gebracht.

Lozen in grondwater

Het direct lozen van afvalwater in grondwater is verboden en alleen via een maatwerkvoorschrift kan het bevoegd gezag hiervoor toestemming verlenen.

Bemonstering en meting

In het Activiteitenbesluit zijn eisen opgenomen voor emissiemetingen, monsternamen en conservering. Van elke afvalwaterstroom die wordt geloosd, waarvoor eisen gelden, moet het bevoegd gezag een monster kunnen nemen. Dit geldt niet voor huishoudelijk afvalwater. Afhankelijk van de aard van de afvalwaterstroom moet hiervoor een speciale voorziening aanwezig zijn. In sommige gevallen kan het voldoende zijn dat in de uitgaande afvalwaterstroom een monster kan worden genomen.

Combineren van afvalwaterstromen

De voorwaarden voor het lozen zijn in het Activiteitenbesluit per activiteit gedefinieerd. In de praktijk kan het efficiënter zijn om stromen afkomstig van verschillende activiteiten gecombineerd te behandelen. Omdat in dit geval niet meer aan de afzonderlijke voorwaarden uit het Activiteitenbesluit kan worden getoetst, kan het bevoegd gezag via maatwerkvoorschriften eisen stellen aan een gecombineerde lozing. Als een dergelijk maatwerkvoorschrift is gesteld, hoeft niet meer te worden voldaan aan de afzonderlijke voorwaarden per activiteit.

De samenvoeging van afvalstromen mag niet ten koste gaan van het niveau van milieubescherming. Het mag niet zo zijn dat door samenvoeging een geconcentreerde afvalwaterstroom zodanig wordt verdund dat daardoor aan de emissiegrenswaarden voor het lozen wordt voldaan.

Lozen agrarische activiteiten buiten een inrichting

Als afvalwater vrijkomt bij agrarische activiteiten die niet op het bedrijf plaatsvinden, bijvoorbeeld het afsprengen van werktuigen op een weiland, gelden ook de eisen van het Activiteitenbesluit.

Technische voorzieningen

Bij een aantal activiteiten is vereist dat technische voorzieningen aanwezig moeten zijn, zoals een slibvangput en olie-afscheider of vetvangput. Bij sommige activiteiten is een emissiegrenswaarde opgenomen, waaraan kan worden voldaan door het plaatsen van een dergelijke voorziening. Deze voorzieningen moeten adequaat functioneren.

Olie-afscheider en slibvangput

Een olie-afscheider en slibvangput moeten voldoen aan en worden gedimensioneerd, geplaatst, gebruikt en onderhouden overeenkomstig NEN-EN 858-1 en 2.

Voor bestaande slibvangputten en olie-afscheiders geldt dat een voor:

- een voor 1 januari 2008 geplaatste voorziening voldoet aan en wordt gebruikt conform NEN 7089;
- een voor 1 maart 1997 geplaatste voorziening moet op de hoeveelheid afvalwater zijn afgestemd.

De slibvangput en de olie-afscheider moeten tijdig worden geleegd en gereinigd. Ook moet het bedrijf geconstateerde gebreken zo spoedig mogelijk verhelpen. Om de goede werking van een slibvangput en olie-afscheider te waarborgen, geldt een onderhoudsfrequentie van elke zes maanden. Bij dit onderhoud moet onder andere worden bekeken of de afscheider nog goed werkt en of deze al moet worden geleegd. Het tijdstip van het verwijderen van afgescheiden zand, slib en olie is mede afhankelijk van het type afscheider. Meest blijkt dat lediging noodzakelijk is als het volume van de slibvangput voor meer dan 50% is gevuld of als de opslagcapaciteit van de olie-afscheider voor 80% is gevuld. Naast het zo nodig verwijderen van olie en zand/slib moet het bedrijf de afscheider minimaal één keer per vijf jaar laten legen en onderzoeken op aantasting en andere gebreken, behalve als dit naar de mening van het bevoegd gezag niet noodzakelijk is. Het bedrijf moet de resultaten van lediging en onderhoud vastleggen.

Vetafscheider en slibvangput

Een vetafscheider en slibvangput moeten voldoen aan en worden gedimensioneerd, geplaatst, gebruikt en onderhouden overeenkomstig NEN-EN 1825. Dit betekent dat het bedrijf de vetafscheider ten minste elke maand en bij voorkeur elke veertien dagen moet legen, reinigen en hervullen met schoon water.

Ook moet het bedrijf geconstateerde gebreken zo spoedig mogelijk verhelpen en de resultaten van lediging en onderhoud vastleggen. De inhoud van de slibvangput en vetafscheider mag het bedrijf met het bedrijfsafval afvoeren.

Vetafscheiders die voldoen aan de nieuwe NEN-EN 1825-1 en 2 zijn voorzien van een naamplaatje, dat op een goed zichtbare plaats onlosmakelijk vast zit aan de afscheiders. Hierop is een aantal gegevens van de vetafscheider vermeld waaronder de nominale grootte, de grootte van de slibvangruimte van de vetafscheider en de maximale vetlaagdikte.

Voor een slibvangput en vetafscheider die zijn geplaatst voor 1 januari 2008 geldt niet NEN-EN 1825 maar NEN 7087. In NEN 7087 is geen frequentie voor het legen en reinigen opgenomen. Meestal blijkt dat lediging noodzakelijk is als het volume van de slibvangput voor meer dan 50% is gevuld of als de vetopslagruimte voor 80% is gevuld. Bij vetafscheiders conform de oude NEN 7087 komt dit overeen met een vetlaagdikte van 16 centimeter.

Algemene milieuregels voor type A en type B inrichtingen

Document	Toelichting "Algemene milieuregels voor type A en type B inrichtingen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.1, artikel 2.1 § 6.1, artikel 6.1, 6.4 en 6.6 § 6.3, artikel 6.9 § 6.5, artikel 6.12 t/m 6.16 § 6.29, artikel 6.41 en 6.43
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de algemene systematiek van het Activiteitenbesluit. De eisen waaraan een bedrijf moet voldoen, zijn vastgelegd in het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling. In het Activiteitenbesluit zijn voornamelijk gekwantificeerde doelvoorschriften opgenomen en in de Activiteitenregeling voornamelijk middelvoorschriften en maatwerkvoorschriften. Het opnemen van middelvoorschriften (maatregelen) in een ministeriële regeling heeft als voordeel dat nieuwe inzichten op relatief eenvoudige wijze in de Activiteitenregeling kunnen worden opgenomen. Aanpassing van de Activiteitenregeling zal plaatsvinden na overleg met het betrokken bedrijfsleven en de betrokken overheden.

Zorgplicht

In het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling zijn niet voor alle potentiële activiteiten en de milieugevolgen daarvan voorschriften opgenomen. De voorschriften blijven beperkt tot de meest relevante milieuaspecten van activiteiten. Voor activiteiten of aspecten die niet zijn geregeld, is in het Activiteitenbesluit een zorgplichtbepaling opgenomen. Het uitgangspunt van de zorgplicht is dat een bedrijf ook bij niet concreet gereguleerde situaties de nodige aandacht aan de bescherming van het milieu moet besteden.

De zorgplicht houdt in dat: *Indien het bedrijf weet, of redelijkerwijs had kunnen weten, dat door het in werking zijn van het bedrijf nadelige gevolgen voor het milieu ontstaan of kunnen ontstaan, die niet of onvoldoende worden voorkomen of beperkt door naleving van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling, voorkomt het bedrijf die gevolgen of beperkt die gevolgen, voor zover voorkomen niet mogelijk is, en voor zover dit redelijkerwijs van hem kan worden gevergd.*

Als het bevoegd gezag constateert dat een bijzondere situatie voor een milieuaspect niet uitputtend is geregeld en het belang van de bescherming van het milieu wordt geschaad, kan direct met toepassing van de zorgplichtbepaling worden gehandhaafd of kan een maatwerkvoorschrift worden gesteld.

Voorschriften

Om een bedrijf meer keuzevrijheid te geven is gekozen voor een systematiek van gekwantificeerde doelvoorschriften in combinatie met verplichte en erkende maatregelen. Aan de doelvoorschriften moet worden voldaan. Een bedrijf kan zelf bepalen op welke wijze dat gebeurt. Daarnaast bestaat de mogelijkheid voor het stellen van maatwerkvoorschriften.

Gekwantificeerde doelvoorschriften

Gekwantificeerde doelvoorschriften zijn voorschriften waar eenduidig is aangegeven wat de maximaal toegestane milieubelasting van een activiteit is. Deze doelvoorschriften zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit. Dergelijke doelvoorschriften bieden de maximale vrijheid bij de keuze van de maatregelen om aan het doelvoorschrift te voldoen. Dit voordeel heeft echter voor bedrijven, die duidelijkheid over welke maatregelen genomen moeten worden verkiezen boven keuzevrijheid, ook een nadeel. Ze kunnen uit het Activiteitenbesluit immers niet aflezen, welke (technische) maatregelen genomen moeten worden om aan het Activiteitenbesluit te voldoen. Om dit bezwaar weg te nemen zijn bij een deel van de doelvoorschriften in de Activiteitenregeling erkende maatregelen opgenomen, die gekoppeld zijn aan een gekwantificeerd doelvoorschrift.

Erkende maatregelen

Erkende maatregelen zijn maatregelen waarvan is vastgesteld dat, mits op goede wijze uitgevoerd, voldaan wordt aan het doelvoorschrift waarvoor de maatregel is bedoeld. Er is slechts sprake van een erkende maatregel als voldaan wordt aan alle voorwaarden genoemd bij die maatregel. Erkende maatregelen zijn te herkennen doordat de artikelen altijd beginnen met een verwijzing naar het Activiteitenbesluit, daarna volgt de zinsnede 'wordt in ieder geval voldaan indien' en vervolgens wordt de erkende maatregel genoemd. Een bedrijf kan ook een andere maatregel treffen. Het bevoegd gezag moet dan beoordelen of met deze maatregel wordt voldaan aan het doelvoorschrift. Voor het treffen van een alternatieve maatregel is geen voorafgaande toestemming nodig van het bevoegd gezag.

Verplichte maatregelen

Verplichte maatregelen zijn verplicht en herkenbaar omdat ze beginnen met het beoogde doel en vervolgens de maatregel noemen. Het is mogelijk om een alternatieve maatregel te treffen die leidt tot hetzelfde resultaat. Hiervoor is voorafgaande toestemming van het bevoegd gezag nodig.

Ten minste vier weken vooraf moet het bedrijf een gemotiveerd verzoek indienen bij het bevoegd gezag en aantonen dat de maatregel aan het doel voldoet (gelijkwaardigheidstoets). Het bevoegd gezag beslist over de gelijkwaardigheid van het gekozen middel met een besluit, waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld. Het bevoegd gezag kan advies inwinnen bij de Werkgroep Beoordeling Gelijkwaardigheid.

Maatwerkvoorschriften

Het Activiteitenbesluit geeft het bevoegd gezag op verschillende plaatsen de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften (voorheen nadere eisen). Of maatwerk mogelijk is, volgt niet altijd direct uit een artikel. Soms ligt de basis voor maatwerk in een ander artikel of in de zorgplichtbepaling.

Maatwerkvoorschriften kunnen een toestemming, ontheffing, afwijking van de voorschriften of nadere invulling van de voorschriften omvatten. Het bevoegd gezag kan het initiatief nemen voor een maatwerkvoorschrift, maar ook het bedrijf of een derde-belanghebbende kan het bevoegd gezag vragen om een maatwerkvoorschrift te stellen.

Het opleggen van een maatwerkvoorschrift is een besluit waartegen bezwaar en beroep kan worden ingesteld.

Algemene milieuregels - Afvalbeheer

Document	Toelichting "Afvalbeheer voor type A en type B inrichtingen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.5, artikel 2.11a t/m 2.14b
	Activiteitenregeling	Afdeling 2.3, artikel 2.9
Versie	5 juni 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor het beheer van afvalstoffen. Het opslaan van afvalstoffen die ook gevaarlijke stoffen zijn valt onder § 4.1.1 van het Activiteitenbesluit.

Voorschriften	
Verbod mengen afvalstoffen	
Verwijderen zwerfvuil binnen 25 meter	
Eisen hergebruik afvalstoffen	
Verbod verbranden/storten /verdichten afvalstoffen	
Procedure acceptatie en controle inname afvalstoffen	
Bewaartermijn afvalstoffen	

Verbod mengen afvalstoffen

Het is niet toegestaan afvalstoffen te mengen. Menging is het samenvoegen van afvalstoffen die behoren tot verschillende categorieën. Het verbod op het mengen van afvalstoffen die, wat betreft aard, samenstelling en concentratie niet vergelijkbaar zijn, volgt uit de Kaderrichtlijn afvalstoffen.

Categorieën afvalstoffen die 'vergelijkbaar' zijn

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn wat betreft aard, samenstelling en concentratie mogen wel worden gemengd. Het samenvoegen van afvalstoffen die wel vergelijkbaar zijn, is geen "mengen" maar "opbulken". Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn wat betreft aard, samenstelling en concentratie hoeven niet gescheiden te worden gehouden. De categorie-indeling voor gevaarlijk afval wordt gegeven in de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen. Voor niet-gevaarlijk afval is in de Activiteitenregeling een aantal categorieën genoemd. Deze categorie-indeling is niet uitputtend. Voor afvalstoffen die niet onder de genoemde categorieën vallen, zal van geval tot geval gekeken moeten worden of deze wel of niet vergelijkbaar zijn.

Een aantal categorieën moet gescheiden gehouden worden op grond van andere regelgeving. Gescheiden houden is hier verplicht. Dit zijn bijvoorbeeld: kadavers en dierlijke bijproducten, dierlijke mest en grond en baggerspecie in de onderverdeling van het Besluit bodemkwaliteit.

Gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen en andere afvalstoffen

Gevaarlijke afvalstoffen moeten gescheiden van andere gevaarlijke afvalstoffen worden opgeslagen. In de Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen staan de categorieën gevaarlijke afvalstoffen benoemd. Gevaarlijke afvalstoffen die binnen dezelfde categorie vallen mogen wel worden gemengd. Een voorbeeld van zo'n categorie is: vloeibare halogeenarme koolwaterstoffen bestaande uit petroleum (ether) en alifatische koolwaterstoffen. Onder meer vervuilde benzine en dieselolie vallen hier onder. Dit betekent bijvoorbeeld dat vervuilde benzine en dieselolie die zijn afgetapt bij autowrakken door autodemontagebedrijven mogen worden gemengd.

Mengen eigen afvalstoffen

Voor de "eigen", niet van buiten de inrichting afkomstige, afvalstoffen is mengen toegestaan, wanneer scheiden redelijkerwijs niet kan worden gevegd. De redelijkheidseis is vertaald in hoeveelheden, zoals die zijn opgenomen in het Landelijk Afvalbeheersplan en samengevat in de volgende tabel.

Aard afvalstof		Scheiding als:
Oud papier / karton		altijd
Asbest		altijd
Elektrische en elektronische apparatuur		altijd
Gevaarlijk afval		altijd en per component gescheiden
Kunststoffen:	verpakkingsfolie	altijd
	plastic bekertjes	± 500 stuks per week
	EPS (piepschuim)	± 3 kg (= 240 liter) per week
	overige kunststoffen	25 kg per week
Autobanden		5 stuks per week
GFT / swill		200 kg per week
Groenafval		200 kg per week
Houten pallets		2 pallets (± 40 kg)
Overig houtafval		40 kg per week
Glas		30 kg of 120 liter per week
Metalen		40 kg per week
Steenachtig materiaal/ puin		0 kg indien incidenteel 1m ³
Textiel		40 kg per week
Glas- en steenwol		25 kg per week
Overig afval		Bedrijfsspecifiek

Product- of materiaalhergebruik

Het is toegestaan een afvalstof te mengen als het leidt tot product- of materiaalhergebruik van die afvalstof. Mengen voorafgaand aan andere handelingen is niet toegestaan. Voor bijvoorbeeld het mengen van ongelijksoortige afvalstoffen voor verbranding is een omgevingsvergunning milieu nodig.

Mengen afvalwater

Afvalwater is ook een afvalstof. Het mengen van afvalwaterstromen voorafgaand aan lozen is toegestaan als dezelfde eisen gelden voor het lozen.

Opruimen zwerfvuil

Elk bedrijf is verplicht om zwerfvuil dat ontstaat door de bedrijfsactiviteiten en/of door bezoekers binnen een straal van 25 meter van het bedrijf op te ruimen.

Hergebruik van afvalstoffen

Hergerbruik van bepaalde afvalstoffen (hout, metaal, kunststof, textiel, steenachtige materialen en gips) als grondstof voor het vervaardigen, samenstellen of repareren van producten of onderdelen daarvan, die ook bestaan uit metaal, hout, kunststof, textiel, steenachtige materialen of gips, is toegestaan. Een voorwaarde hierbij is dat de gebruikte afvalstoffen overeenkomen met de gangbare grondstoffen. Als de eigenschappen van de afvalstof afwijken van de gangbare grondstof dan is gebruik alleen onder voorwaarden toegestaan. Door het bevoegd gezag worden deze voorwaarden via maatwerkvoorschriften opgelegd. Een dergelijk hergebruik van afvalstoffen moet altijd, vooraf, met het bevoegd gezag worden besproken.

Verbod verbranden, storten, verdichten afvalstoffen

Het verbranden en storten van afvalstoffen is verboden ook al gebeurt dat incidenteel. Bedrijven bestemd voor het storten of verbranden van afvalstoffen zijn vergunningplichtig. Het verbranden is wel toegestaan als het gaat om het verbranden van biomassa in een stookinstallatie met een thermisch vermogen van maximaal 15 MW en het verbranden materiaalhergebruik niet belemmert en de vrijkomende warmte nuttig wordt gebruikt.

Bouwstoffen, grond of baggerspecie die conform het Besluit bodemkwaliteit worden toegepast, kunnen ook afvalstoffen zijn. Voor deze toepassingen geldt het verbod niet.

Het verdichten van afvalstoffen is verboden tenzij het geen gevaarlijke afvalstoffen zijn, de afvalstoffen niet afkomstig zijn van buiten het bedrijf en het verdichten nascheiding niet belemmert.

Bewaartermijn afvalstoffen

Afvalstoffen voorafgaand aan nuttige toepassing mogen maximaal 3 jaar worden opgeslagen. Afvalstoffen voorafgaand aan verwijderen mogen maximaal 1 jaar worden opgeslagen. Als de activiteiten worden beëindigd, moeten binnen 8 weken alle afvalstoffen uit de inrichting zijn afgevoerd. Over het algemeen zal sprake zijn van opslag voorafgaand aan nuttige toepassing. Opslag voorafgaand aan verwijdering komt voor bij bedrijven gericht op de inzameling van afvalstoffen.

Procedurebeschrijving acceptatie en controle

Degene die de inrichting drijft voor het op- of overslaan of verwerken van afvalstoffen die afkomstig zijn van buiten de inrichting, moet een actuele beschrijving hebben van de procedures van acceptatie en controle van de ontvangen afvalstoffen. De invulling van de procedures wordt overgelaten aan inrichtinghouder. In de beschrijving moeten in ieder geval worden gespecificeerd:

A. SOORT INSTANTIES OF PERSONEN WAARVAN HIJ AFVALSTOFFEN ZAL ACCEPTEREN.

Dat zullen voor een milieustraat bijvoorbeeld zijn 'particulieren voor zover die wonen binnen de gemeentegrens'. Dit hoeft alleen te worden gespecificeerd voor zover dit verschil maakt voor de acceptatie en controle. Het gaat dus vooral om de groepen waarvoor degene die de inrichting drijft verschillende voorwaarden hanteert.

B. EISEN TEN AANZIEN VAN DE MANIER WAAROP DE STOFFEN WORDEN AANGEBODEN.

Dit omvat bijvoorbeeld de manier waarop de afvalstoffen verpakt moeten zijn. Zo zal asbest in niet-luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal moeten worden aangeleverd.

C. MANIER VAN CONTROLE BIJ ONTVANGST VAN AFVALSTOFFEN.

Dat zal vaak een visuele controle zijn. Als hij de ontdoener de afvalstoffen zelf laat sorteren, geeft hij aan hoe hij daarop toeziet.

D. ONGANG MET AFWIJKENDE AFVALSTOFFEN.

Het gaat daarbij bijvoorbeeld om afvalstoffen die verontreinigd blijken te zijn met olie of teer.

Het is de verantwoordelijkheid van de drijver van de inrichting dat de procedures van acceptatie en controle worden nageleefd. Dat betekent in ieder geval dat de procedures bekend moeten zijn bij de medewerkers, en bijvoorbeeld bij de particulieren die hun afvalstoffen afgeven bij de milieustraat of bij jachthavens. Daarnaast dient hij er zorg voor te dragen dat de inrichting alleen afvalstoffen inneemt wanneer de procedures worden nageleefd.

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid bij maatwerk invulling te geven aan de procedures van acceptatie en controle van de ontvangen afvalstoffen.

Algemene milieuregels - Energiebesparing

Document	Toelichting "Energiebesparing voor type A en type B inrichtingen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.6, artikel 214c en 2.15
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor energiebesparing.

Voorschriften	
Energiebesparende maatregelen	
Energiebesparingsonderzoek	

Energiebesparende maatregelen

Een bedrijf moet alle rendabele energiebesparende maatregelen treffen. Rendabele maatregelen zijn maatregelen:

- met een terugverdientijd van ten hoogste vijf jaar; of
- met een positieve netto contante waarde bij een interne rentevoet van 15%.

Deze verplichting is niet van toepassing bij een bedrijf met een jaarlijks energiegebruik lager dan 50.000 kWh aan elektriciteit of 25.000 m³ aan aardgasequivalenten. De verplichting geldt ook niet voor glastuinbouwbedrijven die meedoen met emissiehandel voor broeikasgassen.

Het kan zijn dat het treffen van een rendabele energiebesparende maatregel niet in alle gevallen redelijk is, bijvoorbeeld omdat de maatregel technisch niet inpasbaar is of leidt tot negatieve andere milieugevolgen. In dergelijke gevallen geldt de wettelijke verplichting niet. Financiën zijn nooit een reden om een rendabele energiebesparende maatregel niet toe te passen.

In de databank "Energiebesparing en Winst" zijn rendabele energiebesparende maatregelen voor de diverse bedrijfstakken opgenomen (www.infomil.nl/energie).

Voor de meest voorkomende brandstoffen is hieronder een omreken tabel van liters naar aardgasequivalenten opgenomen en omgekeerd.

Brandstof	Aardgasequivalent (m3)	25.000 m3 a.e.
Stadsverwarming	1 GJ = 31,6 m3	800 GJ
Huisbrandolie	1 liter = 1,20 m3 (1)	21.000 liter
Stookolie	1 liter = 1,30 m3 (1)	19.000 liter
Steenkool	1 kg = 0,93 m3 (1)	27 ton
Vloeibaar propaan	1 liter = 0,73 m3	34.000 liter
LPG (wegvervoer)	1 liter = 0,95 m3	26.000 liter
Diesel	1 liter = 1,13 m3	22.000 liter
Benzine	1 liter = 1,04 m3	24.000 liter
Droog hout	1 kg = 0,48 m3 (1)	52 ton

(1) gemiddelde waarde

Energiebesparingsonderzoek

Als het jaarlijkse energieverbruik meer is dan 200.000 kWh aan elektriciteit of meer is dan 75.000 m³ aan aardgasequivalenten kan het bevoegd gezag een energiebesparingsonderzoek eisen. Het bevoegd gezag moet aannemelijk maken dat niet alle rendabele energiebesparende maatregelen zijn. Met de term "aannemelijk" wordt bedoeld dat niet alle rendabele energiebesparende maatregelen zijn getroffen. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de databank "Energiebesparing en Winst".

Het onderzoek moet inzicht geven in de technische energiebesparende mogelijkheden, financiële gevolgen zoals terugverdientijden en milieugevolgen van bepaalde maatregelen, activiteiten en faciliteiten. Het is zinvol dat het bedrijf vooraf het onderzoeksvoorstel voorlegt aan het bevoegd gezag. Het uitgangspunt is dat de kosten van een energiebesparingsonderzoek niet meer dan 10% van de jaarlijkse energiekosten bedragen. Dit wordt als redelijk gezien.

Als uit het onderzoek blijkt dat niet alle rendabele energiebesparende maatregelen zijn getroffen, geeft het bevoegd gezag hiervoor een redelijke termijn om deze alsnog te treffen. Het bevoegd gezag zal deze termijn in overleg vaststellen, waarbij zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij natuurlijke momenten.

Uniforme (handhaving-)strategie

InfoMil biedt een uniforme (handhaving-)strategie aan gericht op energiebesparing bij een klein-, middelgrote en grootgebruiker. Deze strategie geeft meer inzicht in de diverse stappen die het bevoegd gezag kan doorlopen om energiebesparing efficiënt tijdens de periodieke milieucontroles te betrekken. In de strategie wordt onder andere nader ingegaan op het werkproces, relevante natuurlijke momenten (zoals nieuwbouw, verbouwing, renovatie) en de eisen op grond van het Bouwbesluit.

Voor meer informatie zie www.infomil.nl/energie.

Meerjarenafspraken (MJA's)

Bepaalde inrichtingen hebben de mogelijkheid om deel te nemen aan convenanten waarin vrijwillige afspraken (maar niet vrijblijvende afspraken) zijn gemaakt over energie-efficiëntie. Bij deelname aan de Meerjarenafspraak energie-efficiëntie 3 (MJA3) wordt automatisch voldaan aan de eisen voor energiebesparing, als aan de eisen van de MJA worden voldaan.

InfoMil biedt voor de MJA-inrichtingen eveneens een uniforme (handhaving-)strategie aan die in lijn ligt met de strategieën voor middelgrote en grootgebruikers.

Algemene milieuregels - Geluidhinder

Document	Toelichting "Geluidhinder voor type A en type B inrichtingen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.8, artikel 2.17 t/m 2.22 § 6.5, artikel 6.12 t/m 6.16
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften gericht op het voorkomen van geluidhinder.

Voorschriften	
Akoestisch onderzoek	
Beoordelingspunt	
Geluidnormen	
Incidentele activiteiten	

Akoestisch onderzoek

Bij de melding moet bij de volgende activiteiten een akoestisch rapport worden ingediend:

Transportactiviteiten

Een akoestisch onderzoek is verplicht als elke dag gemiddeld meer dan vier vrachtwagenbewegingen tussen 19.00 uur en 7.00 uur zullen plaatsvinden en binnen een afstand van 50 meter gevoelige objecten zijn gelegen. Het gemiddelde wordt over een periode van een jaar gemeten. Het gaat hier dus met name om transportbedrijven en andere bedrijven waar veel transportbewegingen met vrachtwagens plaatsvinden, zoals bergingsbedrijven en groothandelsondernemingen.

Deze verplichting geldt niet voor vrachtwagenbewegingen bij tankstations en horecabedrijven. Als vanwege een specifieke situatie problemen worden verwacht, kan het bevoegd gezag, binnen vier weken na melding, een akoestisch rapport te vragen.

Muziekgeluid

Als het aannemelijk is dat het equivalente geluidsniveau vanwege muziek meer dan 70 dB(A) in aanpandig gelegen gevoelige ruimten of 80 dB(A) ter plaatse van gevels van gevoelige gebouwen zal bedragen of als sprake is van muziekgeluid in de buitenlucht (o.a. op terrassen) is een akoestisch onderzoek noodzakelijk. Het gaat hierbij om bedrijven waarbij muziekgeluid structureel deel uitmaakt van de bedrijfsvoering en onmisbaar is voor de bedrijfsaard, bijvoorbeeld een discotheek of een cafe met regelmatig live-muziek.

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van te verwachten geluidniveaus (uit brancheblad Horeca, VROM):

Type bedrijf	Activiteiten	langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (L _{Ar,LT})
Restaurant	Praten en achtergrondmuziek	70 - 75 dB(A)
Cafe	Rustig bruin café/bar	75 - 80 dB(A)
	Café/bar met jukebox	80 - 85 dB(A)
	Café/bar, drukke bar	85 - 90 dB(A)
	Café/bar, jongerenbar	90 - 95 dB(A)
	Café/bar met dansen	90 - 100 dB(A)
Disco	Voor ouder publiek	85 - 95 dB(A)
	Voor jongeren	90 - 105 dB(A)
	Met live-muziek	95 - 115 dB(A)

Overige situaties waarbij uitvoering van een akoestisch onderzoek verplicht is

Wanneer een melding wordt gedaan en deze heeft betrekking op een of meer van de volgende situaties is altijd een akoestisch onderzoek nodig:

- het in werking hebben van een windturbine;
- het in de buitenlucht overslaan van metalen in bulk;
- het in de buitenlucht mechanisch bewerken van metalen;
- het reinigen van afvalwater door middel van waterstraal- of oppervlaktebeluchters met een capaciteit van 120.000 of meer vervuilingseenheden;
- het neutraliseren van airbags of gordelspanners door deze te ontsteken.

Afzien verplichting akoestisch onderzoek

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid om van de verplichting om een akoestisch onderzoek bij de melding te voegen af te zien, als het aannemelijk is dat de normen niet zullen worden overschreden. Met name de aard en de ligging van het bedrijf zullen hiervoor de aanleiding kunnen zijn. Het kan daarbij gaan om locaties waarbij woningen buiten de akoestische invloedssfeer van een bedrijf zijn gelegen, zoals afgelegen locaties of gunstig gesitueerde bedrijfsterreinen.

Gezoneerd industrieterrein

Voor zonebeheer van een gezoneerd industrieterrein kan het bevoegd gezag binnen vier weken na een melding een akoestisch onderzoek eisen. In sommige gevallen kan het voor zonebeheer noodzakelijk zijn de geluidsproductie van bedrijven gelegen op een gezoneerd industrieterrein te weten, bijvoorbeeld als een bedrijf aan de rand van het industrieterrein is gelegen of als een bedrijf een onevenredig groot beslag zou leggen op de nog beschikbare geluidsruimte, zonder dat het bedrijf deze geluidsruimte daadwerkelijk nodig heeft.

Situaties waarin geluidhinder te verwachten is

Als uit de meldinggegevens blijkt dat de kans op geluidhinder zeer reëel is, en het indienen van een akoestisch onderzoek niet is verplicht, kan het bevoegd gezag een akoestisch onderzoek eisen. Het bevoegd gezag moet dan aannemelijk maken dat de waarden voor het gemiddelde geluidsniveau en/of het maximale geluidsniveau worden overschreden. Deze beoordeling is afhankelijk van de aard van het bedrijf en de omgeving en kan derhalve het beste op lokaal niveau plaatsvinden. De beslissing van het bevoegd gezag is een besluit waartegen bezwaar en beroep openstaan.

Beoordelingspunt

De normen gelden op de gevel van gevoelige gebouwen en in aanpandig gelegen gevoelige ruimten. In de definitie van het begrip gevel wordt verwezen naar de Wet geluidhinder. Daarin wordt een gevel zonder te openen delen (een zogenoemde dove gevel) niet als gevel aangemerkt, zodat de waarden daarop niet van toepassing zijn. Als het hanteren van de gevel als beoordelingspunt tot onwenselijke situaties leidt, kan het bevoegd gezag, een ander beoordelingspunt vaststellen.

Dit kan ook relevant zijn als een bedrijf ver van woningen, andere gevoelige gebouwen of gevoelige terreinen is gelegen en daardoor onbeperkt geluid mag produceren. Het bevoegd gezag kan dan bepalen dat de waarden in plaats van op de gevel van gevoelige objecten gelden op een punt dat dicht bij het bedrijf is gelegen. Ook kan het bevoegd gezag met deze maatwerkbepaling objecten bescherming bieden die niet beschermd worden (geen gevoelig gebouw zijn). De plaats waarop de geluidsnormen gelden kan bijvoorbeeld worden vastgesteld ter plaatse van een woonboot.

Voor bedrijven op een gezoneerd industrieterrein gelden de normen op een afstand van 50 meter vanaf de erfgrans.

Geluidgevoelige ruimten en verblijfsruimten

Als geluidgevoelige ruimten worden aangemerkt: een woonkamer, een slaapkamer en een keuken van ten minste 11 m². Verblijfsruimten zijn:

- leslokalen en theorie(vak)lokalen van onderwijsgebouwen;
- onderzoeks- en behandelingsruimten en ruimten voor patiëntenhuisvesting, alsmede recreatie- en conversatieruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen;
- onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruiden van verzorgingstehuizen, psychiatrische bedrijven, medisch centra, poliklinieken, en medische kleuterdagverblijven.

Geluidnormen

Zowel ter plaatse van de gevels van gevoelige gebouwen (zoals woningen) als in geluidgevoelige ruimten en verblijfsruimten van aanpandig gelegen gebouwen gelden geluidnormen. Er is een norm voor het gemiddelde geluidniveau gedurende een bepaalde periode (langtijdgemiddelde beoordelingsniveau) en een norm voor de piekgeluiden (maximaal geluidniveau). Het geluid dat door aanwezige installaties en toestellen, door werkzaamheden en activiteiten en door laad- en losactiviteiten wordt geproduceerd, moet voldoen aan deze normen.

Normstelling

De normstelling voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) is 50 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van gevels van gevoelige gebouwen en 35 dB(A) etmaalwaarde voor het binnenniveau van in- of aanpandige woningen een etmaalwaarde van 35 dB(A). Voor het maximale geluidniveau geldt een norm van 70/65/60 dB(A) op de gevel en 55/50/45 dB(A) inpandig. Voor bedrijven op een bedrijventerrein, bedrijven op een gezoneerd industrieterrein, tankstations en agrarische bedrijven gelden afwijkende normen voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau. Voor bestaande bedrijven geldt in sommige gevallen overgangsrecht.

De norm voor de piekgeluiden geldt niet voor laad- en losactiviteiten gedurende de dagperiode. Onder de laad- en losactiviteiten worden tevens aanverwante activiteiten verstaan zoals het slaan van autoportieren en het starten, aanrijden, manoeuvreren en wegrijden van de voertuigen. Wanneer net buiten het terrein van het bedrijf, bijvoorbeeld op de openbare weg in de onmiddellijke nabijheid van het pand, laad- en losactiviteiten plaatsvinden voor het bedrijf zijn de normen ook hierop van toepassing. Overigens kunnen ter voorkoming van indirecte hinder aanvullende maatwerkvoorschriften worden gesteld.

Bedrijventerrein

Als een bedrijf is gevestigd op een bedrijventerrein geldt een 5 dB(A) hogere norm dan de standaard norm op de gevel van gevoelige gebouwen op het bedrijventerrein.

Openbaar verkooppunt brandstoffen

Voor tankstations, bedrijven die uitsluitend of in hoofdzaak zijn bestemd voor openbare verkoop van vloeibare brandstoffen, mengsmering of aardgas aan derden voor motorvoertuigen voor het wegverkeer, gelden twee perioden per etmaal in plaats van drie perioden. Van 7.00 tot 21.00 uur geldt een etmaalwaarde van 50 dB(A) en van 21.00 tot 7.00 uur van 40 dB(A). Deze afwijkende normstelling geldt niet voor een garagebedrijf met een benzinepomp.

Gezoneerd industrieterrein

Als het bedrijf is gelegen op een gezoneerd industrieterrein en binnen 50 meter zijn geen gevoelige objecten gelegen, geldt de norm op een afstand van 50 meter vanaf de grens van het bedrijf. Met gevoelige objecten worden niet de gevoelige objecten bedoeld die op het gezoneerde industrieterrein liggen.

Voor windturbines die op gezoneerde industrieterreinen liggen, gelden de normen op een afstand van 50 meter vanaf het bedrijf niet en moet getoetst worden aan de normen op de gevel van gevoelige gebouwen.

Agrarische inrichtingen

Voor agrarische activiteiten geldt voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau een etmaalwaarde van 45 dB(A). Deze norm geldt alleen voor de vast opgestelde installaties en toestellen. Het bevoegd gezag kan met maatwerkvoorschriften eisen stellen aan technische voorzieningen en gedragsregels voor het beperken van geluid afkomstig van werkzaamheden en activiteiten.

Voor glastuinbouwbedrijven binnen een glastuinbouwgebied geldt een etmaalwaarde van 50 dB(A). De perioden zijn afwijkend van andere bedrijven. De dagperiode begint al om 06.00u en de avondperiode eindigt om 22.00u. De norm voor de piekgeluiden geldt niet voor het laden en lossen in de dagperiode, maar ook niet voor aan- en afvoer van producten in de avond/nachtperiode voorzover dat het maximaal 1 activiteit betreft tussen 19.00 en 06.00 uur. De pekgeluiden gelden tussen 19.00 en 06.00 uur ook niet voor het wassen van kasdekken bij glastuinbouwbedrijven.

Afwijkende normen

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid om onder voorwaarden andere waarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidsniveau (L_{Amax}) vast te stellen. De afwijkingsmogelijkheid geldt niet voor de geluidsniveaus binnen woningen van derden; daarvoor is ongeacht de hoogte van de afwijking van de buitenwaarde een vast beschermingsniveau vastgelegd. Bij toepassing van de afwijkingsmogelijkheden moet te worden nagegaan in hoeverre het geluidsniveau binnen woningen van derden die binnen de akoestische invloedssfeer zijn gelegen, wordt beïnvloed. Met de akoestische invloedssfeer wordt hier bedoeld de geluidsbelasting vanwege het bedrijf op de gevels van omliggende woningen voor zover dat hoger is dan 50 dB(A).

Uitzonderingen

Bij het bepalen of aan de geluidnormen kan worden voldaan blijven buiten beschouwing:

- stemgeluid van personen op onverwarmd en onoverdekt terrein;
- stemgeluid van kinderen op een onverwarmd of onoverdekt terrein van een basisschool vanaf een uur vóór tot een uur ná de schooltijden;
- stemgeluid van kinderen op een onverwarmd of onoverdekt terrein bij een instelling voor kinderopvang;
- stemgeluid bij sport- of recreatieactiviteiten;
- geluid oproep belijden godsdienst of vanwege religieuze bijeenkomsten;
- geluid muziek tijdens hijsen en strijken nationale vlag;
- muziek van militaire muziekcorpsen
- onversterkte muziek tenzij daarvoor bij gemeentelijke verordening regels zijn gesteld;
- traditioneel schieten tenzij daarvoor bij gemeentelijke verordening regels zijn gesteld;
- stomen van grond met een installatie van derden.

Stemgeluid terras

Bij het bepalen van het geluidsniveaus wordt buiten beschouwing gelaten het stemgeluid van personen op een **onverwarmd en onoverdekt** terrein, dat onderdeel is van het bedrijf, tenzij dit terrein kan worden aangemerkt als een binnenterrein. De uitsluiting van stemgeluid afkomstig van een buitenterrein geldt feitelijk uitsluitend voor situaties waarbij het buitenterrein aan de straat of een andere openbare ruimte is gelegen. In deze gevallen mag worden aangenomen dat het van bijvoorbeeld het terras afkomstige geluid opgaat in het omgevingsgeluid.

Stemgeluid van kinderen bij scholen en kinderopvanginstellingen

Het stemgeluid van buiten spelende kinderen op schoolpleinen en speelterreinen bij kinderdagverblijven blijven geheel buiten beschouwing bij het bepalen of aan de geluidnormen wordt voldaan. Dit geldt zowel voor 'binnenterreinen' als 'buitenterreinen'.

Stemgeluid sport- en recreatie

Het stemgeluid van bezoekers op het open terrein van een bedrijf voor sport- of recreatieactiviteiten blijft buiten beschouwing bij het bepalen of aan de geluidnormen wordt voldaan. Overlast vanwege dergelijke bedrijven wordt vaak beperkt op grond van evenementenbeleid en de Algemene Plaatselijke Verordening. Er kan bijvoorbeeld een maximum gesteld worden aan het aantal evenementen per jaar en de tijdsduur per evenement.

Religieus geluid

In de Grondwet is bepaald dat ieder het recht heeft zijn godsdienst of levensovertuiging individueel of in gemeenschap met anderen vrij te belijden. Wel kunnen volgens de Grondwet regels worden gesteld ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. In de Wet openbare manifestaties is aangegeven dat klokgelui vanwege godsdienstige, levensbeschouwelijke of lijkplechtigheden is toegestaan en dat de gemeenteraad regels kan stellen. Omdat het in andere regelgeving is gereguleerd, wordt religieus geluid hier buiten beschouwing gelaten.

Hijsen en strijken nationale vlag / militaire muziekcorsen / onversterkte muziek

Door muziekgeluid tijdens het hijsen en strijken van de nationale vlag bij zonsopkomst en zonsondergang bij militaire bedrijven en muziekgeluid vanwege het oefenen door militaire muziekcorsen in de buitenlucht kan soms niet worden voldaan aan de geluidnormen. Bij muziekgeluid in de buitenlucht, is het doorgaans niet mogelijk om maatregelen te treffen. Omdat het onwenselijk is deze activiteiten onmogelijk te maken, worden ze bij het bepalen van de geluidsniveaus buiten beschouwing gelaten.

Hetzelfde geldt voor muziekgeluid van onversterkte muziek. Het kan echter zijn dat de lokale situatie wel om regels voor muziekgeluid van onversterkte muziek vraagt. De gemeente kan eisen stellen in een gemeentelijke verordening.

Incidentele activiteiten

Het bevoegd gezag heeft de mogelijkheid om in een maatwerkvoorschrift voor specifieke activiteiten een andere norm vast te stellen. Hierin worden twee afwijkingsmogelijkheden onderscheiden:

- regelmatige afwijkingen van de representatieve bedrijfssituatie;
- afwijkingen in het kader van het 12 dagnocriterium (niet-representatieve bedrijfssituaties en afwijkingen in het kader van het 12 dagnocriterium).

De eerste vorm ziet op activiteiten die met enige regelmaat voorkomen, bijvoorbeeld het eens per week lossen door een meelwagen bij een bakkerij of het 20 avonden per jaar overwerken bij een houtbewerkingsbedrijf. De tweede vorm ziet op bijzondere activiteiten die niet kunnen worden gerekend tot de representatieve bedrijfssituatie.

Bij het stellen van een maatwerkvoorschrift moet hinder zoveel mogelijk worden beperkt, bijvoorbeeld door niet meer geluidsruimte te bieden dan nodig is en door het aantal dagen of dagdelen waarop de activiteit plaatsvindt te beperken. Daarnaast kunnen voorzieningen en gedragsregels worden voorgeschreven. Bij activiteiten waarvan op voorhand niet bekend is wanneer zij zullen plaatsvinden, kan bepaald worden dat de activiteiten vooraf aan het bevoegd gezag gemeld moeten worden. De maatwerkmogelijkheid is niet van toepassing op festiviteiten.

Festiviteiten

Bij het vieren van incidentele festiviteiten en activiteiten met een maatschappelijk belang, kan niet altijd voldaan worden aan de gestelde geluidsvoorschriften. De gemeenteraad kan daarom bij verordening vaststellen dat gedurende bepaalde perioden de geluidsvoorschriften niet gelden.

Collectieve festiviteiten die bij of krachtens een gemeentelijke verordening zijn aangewezen

Voor zogenaamde collectieve festiviteiten is in de verordening een nadere gebiedsdifferentiatie binnen de gemeente mogelijk. Van deze mogelijkheid kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt tijdens carnaval, kermissen of culturele-, sport- en recreatieve- manifestaties die een gemeente aangaan.

Individuele festiviteiten

Bij verordening kan een aantal dagen of dagdelen worden aangewezen, waarop individuele bedrijven voor andere festiviteiten, met een meer individueel karakter (bijvoorbeeld voor het geven van een personeelsfeest of het houden van een open dag), een vrijstelling verkrijgen van de geluidsvoorschriften. Hierbij is het mogelijk om per gebied van de gemeente of per categorie bedrijven een ander aantal dagen vast te stellen. Zo kan bijvoorbeeld bepaald worden dat in de binnenstad de waarden gedurende maximaal 2 dagen niet van toepassing zijn en daarbuiten gedurende maximaal 8 dagen. Of dat voor horecabedrijven de waarden gedurende maximaal 6 dagen niet van toepassing zijn en voor overige bedrijven gedurende maximaal 2 dagen. Het bij verordening aan te wijzen aantal dagen of dagdelen voor individuele festiviteiten mag per bedrijf niet meer dan 12 per jaar bedragen.

Ter voorkoming of beperking van geluidhinder kunnen in de gemeentelijke verordening voorwaarden worden gesteld aan de festiviteiten en activiteiten. Hierbij valt te denken aan een geluidsnorm van bijvoorbeeld 10 of 20 dB(A) hoger dan de reguliere norm of de verplichting om bepaalde maatregelen te treffen.

Ongevallenbestrijding

Op bedrijven waarbij motorvoertuigen (o.a. brandweer- en politiewagens en ambulances) uitrukken voor ongevallenbestrijding en brandbestrijding is het Activiteitenbesluit ook van toepassing. Het gaat daarbij ook om bergingsbedrijven die na een ongeval de weg vrijmaken. Het geluid als gevolg van het uitrukken van deze diensten blijft bij het bepalen van het maximale geluidsniveau buiten beschouwing. Om geluidsoverlast zoveel mogelijk te beperken ligt het voor de hand dat bij de locatiekeuze van een dergelijke inrichting rekening wordt gehouden met de maximale geluidsniveaus die inherent zijn aan deze bedrijven.

Gladheidbestrijding

Voertuigen ten behoeve van gladheidbestrijding worden op gelijke wijze behandeld als andere speciale motorvoertuigen, zoals brandweerauto's en ambulances waarvoor speciale regels voor maximale geluidsniveaus gelden. Daarnaast zullen voor gladheidbestrijding vaak verkeersbewegingen in de avond of nachtperiode plaats vinden. Als er zoveel verkeersbewegingen zijn kan het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) aangepast worden

Algemene milieuregels - Trillinghinder

Document	Toelichting "Trillinghinder voor type A en type B inrichtingen"	
Vindplaats milieuregels	Activiteitenbesluit	Afdeling 2.9, artikel 2.22a en 2.23
	Activiteitenregeling	nvt
Versie	1 januari 2013	

Waarover gaat deze toelichting?

Deze toelichting omvat een korte beschrijving van de voorschriften voor trillinghinder.

Voorschriften	
Normen trillingssterkte	

Normen trillingsterkte

Continue trillingen mogen niet voelbaar mogen zijn in geluidsgevoelige ruimten en verblijfsruimten van derden. Continue trillingen kunnen worden veroorzaakt door stationaire installaties zoals compressoren of koelmachines. Daarnaast kunnen trillingen worden veroorzaakt door het aan- en afrijden van vrachtwagens. Ook kunnen stans- en ponsactiviteiten (metaal- en elektrotechnische industrie) trillinghinder veroorzaken.

Voor de toelaatbare trillingssterkte is verwezen naar de Meet- en beoordelingsrichtlijn van de Stichting Bouwresearch Rotterdam. De trillingssterkte geldt in geluidsgevoelige ruimten en verblijfsruimten. Als door de gebruiker van de ruimte geen medewerking wordt verleend voor het uitvoeren van een meting, en het dus niet mogelijk is de trillingssterkte vast te stellen, zijn de normen niet van toepassing in die ruimte. Het bevoegd gezag kan via maatwerkvoorschriften een ander trillingsterkte toelaten. Deze mag niet lager zijn dan de streefwaarden in genoemde beoordelingsrichtlijn.

Geluidsgevoelige ruimten en verblijfsruimten

Als geluidsgevoelige ruimten worden aangemerkt een woonkamer, een slaapkamer en een keuken van ten minste 11 m².

Geluidsgevoelige verblijfsruimten zijn:

- leslokalen en theorie(vak)lokalen van onderwijsgebouwen;
- onderzoeks- en behandelingsruimten en ruimten voor patiëntenhuisvesting, alsmede recreatie- en conversatieruimten van ziekenhuizen en verpleeghuizen;
- onderzoeks-, behandelings-, recreatie-, en conversatieruimten, alsmede woon- en slaapruidten van verzorgingstehuizen, psychiatrische inrichtingen, medisch centra, poliklinieken en medische kleuterdagverblijven.